

Ročník 1989

Zbierka zákonov

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Čiastka 34

Vydaná 22. decembra 1989

OBSAH:

156. Zákon o odvodoch do štátneho rozpočtu
157. Zákon o dôchodkovej dani a o zmenách zákona č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani a zákona č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike (zákon o dôchodkovej dani)
158. Zákon o bankách a sporiteľniach
159. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, zákon o prečinoch a Trestný poriadok
160. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom

Oznámenie o vydaní všeobecne záväzných právnych predpisov

156

ZÁKON

z 13. decembra 1989

o odvodoch do štátneho rozpočtu

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ ODVOD Z OBJEMU MIEZD

Úvodné ustanovenie

§ 1

Tento zákon upravuje:

- a) odvod z objemu miezd;
- b) odvod zo zisku;
- c) odvod z odpisov základných prostriedkov;
- d) regulačné a cenové odvody.

§ 2

Subjekty odvodu z objemu miezd

(1) Odvodu z objemu miezd podliehajú:

- a) štátne podniky;
- b) podniky zahraničného obchodu;
- c) účastinné spoločnosti;¹⁾
- d) združenie s právnou subjektivitou;²⁾
- e) štátne hospodárske organizácie;

¹⁾ Zákon č. 243/1949 Zb. o účastinných spoločnostiach.

²⁾ Napr. § 636 zákona č. 101/1963 Zb. o právnych vzťahoch v medzinárodnom obchodnom styku (Zákonník medzinárodného obchodu).

f) štátne peňažné ústavy a poisťovne, Štátna banka československá, štátna organizácia Československé štátne dráhy a špecializované železničné organizácie;³⁾ (ďalej len „organizácie“).

(2) Od odvodu z objemu miezd sa oslobodzujú štátne podniky bytového hospodárstva.

(3) Odvodu z objemu miezd nepodliehajú organizácie podliehajúce dani z objemu miezd podľa zákona o dôchodkovej dani⁴⁾ a dani z objemu miezd a odmien podľa zákona o poľnohospodárskej dani.⁵⁾

§ 3

Základ odvodu z objemu miezd

(1) Základom odvodu z objemu miezd je objem mzdových prostriedkov zúčtovaných na výplatu v bežnom roku znížený o odmeny poskytnuté podľa predpisov autorského práva a priemyselného práva⁶⁾ zúčtované na výplatu v bežnom roku.

(2) Odvod z objemu miezd zahŕňa aj poistné nemocenského postenia.⁷⁾ Odvod z objemu miezd je súčasťou nákladov organizácie.

§ 4

Sadzba odvodu z objemu miezd

(1) Sadzba odvodu z objemu miezd je 50 % zo základu odvodu z objemu miezd (§ 3) s týmito odchýlkami:

- a) 20 % v kúpeľných organizáciách včítane vojenských kúpeľných a rekreačných zariadení, v organizácii Československá námorná plavba, v organizáciách v oblasti kultúry s umeleckou, zábavnou a sprostredkovateľskou činnosťou, v nakladateľských a vydavateľských organizáciách, v ústavoch lekárskej kozmetiky a ďalej v organizáciách vodného hospodárstva, ktorých zakladateľmi sú národné výbory, ako aj v organizáciách s obchodnou činnosťou poskytujúcich prevažne služby verejného stravovania, verejné ubytovacie služby a služby cestovného ruchu, ktorých podrobnejšie vymedzenie ustanoví vykonávací predpis;
- b) 20 % v organizáciách poskytujúcich služby, a to z časti základu odvodu z objemu miezd podľa § 3, ktorý pripadá na druhy služieb vymedzené vo vykonávacom predpise, v ktorom sa tiež ustanoví spôsob výpočtu tejto časti základu odvodu z objemu miezd;

c) 10 % v organizáciách mestskej hromadnej dopravy.

(2) Sadzbu odvodu z objemu miezd uvedenú v odseku 1 písm. b) nie je organizácia povinná uplatňovať.

§ 5

Zľavy na odvode z objemu miezd

(1) Organizáciám podliehajúcim odvodu z objemu miezd (§ 2 ods. 1) s výnimkou organizácií uvedených v § 4 ods. 1 písm. c) sa odvod z objemu miezd znižuje o

- a) sumu 12 000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím;
- b) sumu 3000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou, a to do triapolpercentného podielu pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou z celkového prepočítaného počtu pracovníkov, a o sumu 8000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou nad triapolpercentný podiel.

(2) Pre výpočet zľavy podľa odseku 1 je rozhodný priemerný prepočítaný počet pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím a pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou v odvodovom období (zaokrúhlený na celé čísla hore). Spôsob výpočtu priemerného prepočítaného počtu pracovníkov ustanoví vykonávací predpis.

(3) Odvod z objemu miezd po odpočítaní zliav podľa odseku 1 nemôže byť menej ako 10 % základu odvodu z objemu miezd (§ 3 ods. 1).

DRUHÁ ČASŤ

ODVOD ZO ZISKU

§ 6

Subjekty odvodu zo zisku

(1) Odvodu zo zisku podliehajú organizácie uvedené v § 2 ods. 1.

(2) Odvodu zo zisku nepodliehajú organizácie podliehajúce dôchodkovej dani podľa zákona o dôchodkovej dani⁴⁾ alebo dani zo zisku podľa zákona o poľnohospodárskej dani,⁵⁾ ako aj organizácie, ktoré vykonávajú odvod zo zisku na základe finančného plánu.

³⁾ Zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.
Zákon č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 162/1968 Zb.
Zákon č. 130/1989 Zb. o Štátnej banke československej.
Zákon č. 68/1989 Zb. o organizácii Československé štátne dráhy.

⁴⁾ Zákon č. 157/1989 Zb. o dôchodkovej dani a o zmenách zákona č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani a zákona č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike (zákon o dôchodkovej dani).

⁵⁾ Zákon č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani.

⁶⁾ Zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) a dopĺňajúce predpisy.
Zákon č. 84/1972 Zb. o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch.

⁷⁾ § 57 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.

§ 7

Základ odvodu zo zisku

(1) Základom odvodu zo zisku je zisk vytvorený zo všetkej činnosti organizácie zistený v účtovníctve a zvýšený o:

- a) sumy, o ktoré sa zvýšili náklady alebo znížili výnosy v rozpore s právnymi predpismi. Podrobnosti o úhrade súm daní zaplatených v rozpore so zmluvami o zamedzení dvojakého zdanenia za subjekty so sídlom v cudzine vymedzuje vykonávací predpis;
- b) rozdiel, o ktorý platené penále a pokuty prevyšujú prijaté penále, pokuty a náhrady škody za zaplatené penále a pokuty;
- c) poplatky za znečisťovanie ovzdušia včítane prirážky;⁸⁾
- d) prirážky k základným odplatám za vypúšťanie odpadových vôd.⁹⁾

O sumy uvedené pod písmenami c) a d) sa základ odvodu zo zisku zvýši, len ak boli zahrnuté do základov.

(2) Základ odvodu zo zisku podľa odseku 1 sa znižuje o

- a) rozdiel, o ktorý platené úroky prevyšujú prijaté úroky, ak nie sú účtované v nákladoch;
- b) sumy, ktoré už boli v tej istej organizácii podrobené odvodu zo zisku, ak sú súčasťou zisku.

(3) V organizáciách uhoľného priemyslu sa základ odvodu zo zisku podľa odsekov 1 a 2 ďalej znižuje o sumy poskytnuté alebo sa zvyšuje o sumy prijaté v rámci znovurozdelenia prostriedkov v dôsledku rozdielnych prírodných a polohových podmienok.

(4) Výdavky, ktorých rozsah alebo výška je upravená pre štátne podniky všeobecne záväznými právnymi predpismi s výnimkou mzdových a ostatných osobných nákladov, zahrnú sa pre výpočet základu odvodu zo zisku vo všetkých organizáciách do nákladov maximálne v tom rozsahu a do tej výšky, ktoré ustanovujú tieto predpisy.¹⁰⁾

(5) V organizáciách, ktoré nevykážu zisk alebo vykážu stratu, je základom odvodu zo zisku úhrn súm zvyšujúcich zisk uvedených v odsekoch 1, 3 a 4 a prevyšujúci súčet vykázanej straty a súm znižujúcich zisk uvedených v odsekoch 2 a 3.

(6) V organizáciách v likvidácii a v organizáciách zaniknutých bez vykonania likvidácie, pokiaľ nemožno základ odvodu zo zisku určiť podľa predchádzajúcich odsekov je základom odvodu zo zisku likvidačný zvyšok.

§ 8

Sadzba odvodu zo zisku

(1) Sadzba odvodu zo zisku s výnimkou uvedenou v odseku 2 je 55 % zo základu odvodu zo zisku a z likvidačného zvyšku (§ 7).

(2) Sadzba odvodu zo zisku v štátnych peňažných ústavoch a poisťovniach je 65 % zo základu odvodu zo zisku (§ 7).

T R E T I A Č A S Ť

ODVOD Z ODPISOV ZÁKLADNÝCH PROSTRIEDKOV

§ 9

Odvodu z odpisov základných prostriedkov podliehajú štátne podniky s uloženým útlmovým programom určené vládou Československej socialistickej republiky,¹¹⁾ ktorá určí výšku a spôsob vykonávania tohto odvodu.

Š T V R T Á Č A S Ť

REGULAČNÉ A CENOVÉ ODVODY

§ 10

(1) Organizáciám uvedeným v § 2 ods. 1, organizáciám podliehajúcim dôchodkovej dani podľa zákona o dôchodkovej dani⁴⁾ alebo dani zo zisku podľa zákona o poľnohospodárskej dani⁵⁾ a rozpočtovým a príspevkovým organizáciám môžu byť pri uplatňovaní jednotných sadzieb uložené:

- a) regulačné odvody na zabezpečenie vývoja miezd v proporciách vymedzených výstupmi štátneho plánu, a to
 1. za prekročenie mzdových a ostatných osobných nákladov,
 2. za prírastok mzdových prostriedkov oproti východiskovému roku nad určenú hranicu;
- b) regulačné odvody na zabezpečenie rovnováhy v oblasti investícií, a to
 1. na zabezpečenie štátnymi plánmi určeného podielu v použití národného dôchodku (miera investovania),
 2. na obmedzenie nadmerného rozsahu stavebných prác a rozostavanosti. Tieto regulačné odvody sa neuplatnia pri investíciách financovaných zo štátnych rozpočtov alebo z rozpočtov národných výborov, pri investíciách slúžiacich na ochranu životného prostredia a pri investíciách v oblasti komplexnej bytovej výstavby;

⁸⁾ Zákon č. 35/1967 Zb. o opatreniach proti znečisťovaniu ovzdušia v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 35/1979 Zb. o odplatách vo vodnom hospodárstve v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 91/1988 Zb.

¹⁰⁾ Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 33/1984 Zb. o cestovných náhradách.

¹¹⁾ § 8 ods. 4 zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku.

- c) cenové odvody, a to
1. na odčerpanie prostriedkov, ktoré organizácia získala porušením cenových predpisov,
 2. na odčerpanie prostriedkov na základe cenového znevýhodnenia podľa cenových predpisov,
 3. v dôsledku cenových opatrení príslušného cenového orgánu,
 4. za dodávky výrobkov nezodpovedajúcich normovanej akosti,
 5. za nezabezpečenie finálnych výrobkov potrebným množstvom náhradných dielcov.

(2) Podmienky a spôsob vykonávania jednotlivých regulačných a cenových odvodov, pokiaľ ich neustanovuje tento zákon, ustanoví vláda Československej socialistickej republiky nariadením s výnimkou regulačných a cenových odvodov vykonávaných ústrednými orgánmi republík, národnými výbormi a nimi riadenými rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, ktoré ustanovia nariadením vlády republík. Vláda Československej socialistickej republiky pritom môže určiť tiež podmienky, pri ktorých splnení môžu ústredné orgány so súhlasom Federálneho ministerstva financií alebo ministerstiev financií, cien a miezd republík povoliť úľavu na týchto odvodoch.

PIATA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 11

Oznamovacia povinnosť

(1) Organizácia, ktorá vznikne alebo zmení svoje sídlo, je povinná túto skutočnosť oznámiť do 15 dní odo dňa, keď nastala, orgánom vykonávajúcim správu odvodov uvedených v § 1 (ďalej len „orgán vykonávajúcí správu odvodov“), pokiaľ podlieha odvodu z objemu miezd alebo odvodu zo zisku.

(2) Zánik organizácie podliehajúcej odvodu z objemu miezd alebo odvodu zo zisku je povinný oznámiť do 15 dní odo dňa, keď nastal, orgánu vykonávajúcemu správu odvodov jej právny nástupca, alebo likvidátor, a ak nie sú, potom orgán, ktorý o zrušení rozhodol.

§ 12

Pokuta

(1) Orgán vykonávajúcí správu odvodov môže uložiť pokutu až do výšky 50 000,- Kčs organizáciám, ktoré nesplnili povinnosti ustanovené v 11. Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, trvanie a následky protiprávneho konania.

(2) V konaní o uložení pokuty sa postupuje podľa správneho poriadku.¹²⁾

(3) Konanie o uložení pokuty možno začať do jedného roka odo dňa, keď sa orgán vykonávajúcí správu odvodov dozvedel o nesplnení povinnosti podľa

§ 11, najdlhšie však do troch rokov odo dňa, keď tieto skutočnosti nastali.

(4) Výnos z pokút plynie do toho rozpočtu, do ktorého plynie odvod zo zisku, prípadne odvod zo zisku na základe finančného plánu.

§ 13

Odvodové obdobie

Odvody uvedené v § 1 písm. a) až c) a regulačné odvody uvedené v § 10 ods. 1 písm. a) a b) sa vykonávajú za kalendárny rok (ďalej len „odvodové obdobie“).

§ 14

Vyúčtovanie odvodov

(1) Organizácia je povinná podať vyúčtovanie odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku tomu orgánu vykonávajúcemu správu odvodov, v ktorého obvode mala sídlo 31. decembra odvodového obdobia, a to do 15. februára po uplynutí odvodového obdobia, a pripojiť k nemu účtovnú závierku a ďalšie potrebné podklady. Orgán vykonávajúcí správu odvodov môže v odôvodnených prípadoch lehotu pre podanie vyúčtovania predĺžiť, a to najdlhšie do konca februára po uplynutí odvodového obdobia.

(2) Organizácia je povinná vo vyúčtovaní si sama vypočítať odvod z objemu miezd a odvod zo zisku a uviesť tiež prípadné výnimky, zvýhodnenia a zľavy a vyčísliť ich výšku.

(3) Organizácia si môže vo vyúčtovaní odpočítať od odvodu zo zisku obdobný odvod alebo daň zaplatenú v cudzine, najviac však do sumy odvodu zo zisku pripadajúcej podľa tohto zákona na príjmy plynúce z cudziny.

(4) Pokiaľ príjmy plynú organizácii zo štátu, s ktorým Československá socialistická republika uzavrela zmluvu o zamedzení dvojakeho zdanenia, postupuje sa pri vylúčení dvojakeho zdanenia podľa tejto zmluvy. Daň zaplatená v druhom zmluvnom štáte sa však započíta najviac sumou, ktorá môže byť v druhom zmluvnom štáte vybraná v súlade so zmluvou o zamedzení dvojakeho zdanenia.

(5) Ak organizácia zanikne bez vykonania likvidácie, je jej právny nástupca alebo orgán, ktorý o zrušení rozhodol, povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca od jej zániku vyúčtovanie odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku za uplynulú časť odvodového obdobia.

(6) V prípade likvidácie organizácie trvá povinnosť k odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku aj povinnosť podávať k nim každoročne vyúčtovanie až do skončenia likvidácie. Po skončení likvidácie je likvidátor povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca vyúčtovanie odvodu zo zisku za uplynulú časť odvodového obdobia a vo vyúčtovaní uviesť aj likvidačný zvyšok. Vyúčtovanie je povinný doložiť

¹²⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

začiatočnou a konečnou likvidačnou súvahou a údajmi o použití likvidačného zvyšku. Obdobne sa postupuje aj pri vyúčtovaní odvodu z objemu miezd.

(7) Ak organizácia zistí do uplynutia troch rokov od lehoty ustanovenej v odseku 1, že predložené vyúčtovanie je neúplné alebo nesprávne, je povinná predložiť do konca mesiaca nasledujúceho po tomto zistení dodatočné vyúčtovanie. Rovnakú povinnosť má organizácia aj vtedy, ak zistí, že odvod z objemu miezd alebo odvod zo zisku má byť väčší, než bol vyrubený. Dodatočné vyúčtovanie sa nepodáva v prípadoch, keď neúplnosť alebo nesprávnosť zistia finančné orgány republík alebo Federálne ministerstvo financií.

(8) Ak vyúčtovanie, prípadne dodatočné vyúčtovanie nebolo podané včas, môže orgán vykonávajúci správu odvodov zvýšiť odvod z objemu miezd a odvod zo zisku až o 10 %. Pri dodatočnom vyúčtovaní je základom tohto zvýšenia odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku výška rozdielu medzi v ňom uvedenou výškou odvodu a tou jej časťou, ktorá bola uvedená v už skôr predloženom vyúčtovaní alebo bola vyrubená.

§ 15

Vyrubenie odvodov

(1) Odvod z objemu miezd a odvod zo zisku vyrubí orgán vykonávajúci správu odvodov po uplynutí odvodového obdobia; v prípadoch uvedených v § 14 ods. 5 až 7 môže orgán vykonávajúci správu odvodov vyrubiť odvod z objemu miezd a odvod zo zisku aj pred uplynutím odvodového obdobia.

(2) Skutočnosti rozhodné pre vyrubenie odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku sa posudzujú pre každé odvodové obdobie samostatne.

(3) O vyrubení odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku upovedomí orgán vykonávajúci správu odvodov organizáciu platobným výmerom.

(4) Ak v organizácii dôjde k zmene vo výške odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku, oznámi orgán vykonávajúci správu odvodov novoupravenú výšku odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku organizácii dodatočným platobným výmerom.

§ 16

Platenie odvodov

(1) Organizácia je povinná najneskôr tretí deň pred koncom každého mesiaca platiť mesačné preddavky na odvod z objemu miezd takto:

- v januári vo výške jednej dvanástiny plánovanej ročnej odvodovej povinnosti;
- vo februári vo výške odvodu z objemu miezd vypočítaného zo základu odvodu z objemu miezd za január;
- v nasledujúcich mesiacoch vo výške rozdielu medzi odvodom z objemu miezd vypočítaným zo základu

odvodu z objemu miezd od začiatku roka a splatnými preddavkami od začiatku roka s výnimkou preddavku splatného v januári.

(2) Preddavky na odvod z objemu miezd vo februári a v nasledujúcich mesiacoch si môže organizácia znížiť o jednu dvanástinu plánovanej ročnej zľavy podľa § 5.

§ 17

(1) Organizácia je povinná najneskôr tretí deň pred koncom každého mesiaca platiť preddavky na odvod zo zisku s výnimkami uvedenými v odseku 2 takto:

- v januári vo výške jednej dvanástiny plánovanej ročnej odvodovej povinnosti;
- vo februári vo výške odvodu zo zisku vypočítaného zo zisku uvedeného vo výkaze o výsledku hospodárenia za január;
- v nasledujúcich mesiacoch vo výške rozdielu medzi odvodom zo zisku vypočítaným zo zisku uvedeného vo výkaze o výsledku hospodárenia od začiatku roka a splatnými preddavkami od začiatku roka s výnimkou preddavku splatného v januári.

(2) Organizácia, v ktorej plánovaný ročný odvod zo zisku je menej ako

- 1 000 000,- Kčs, platí najneskôr tretí deň pred koncom prvého mesiaca po skončení I., II. a III. štvrťroka preddavky štvrťročne vo výške odvodu zo zisku vypočítaného zo zisku uvedeného vo výkaze o výsledku hospodárenia od začiatku roka po odpočítaní už skôr splatných preddavkov na odvod zo zisku;
- 500 000,- Kčs, preddavky neplatí a ročnú odvodovú povinnosť uhradí v lehote pre podanie vyúčtovania.

(3) Pri výpočte preddavkov na odvod zo zisku sa neprihliada na sumy uvedené v § 7 ods. 1 a 2 a v organizáciách uholného priemyslu sa prihliada na sumy uvedené v § 7 ods. 3.

(4) Ak organizácii vznikne preplatok preddavkov na odvod zo zisku (s výnimkou mesiaca decembra alebo IV. štvrťroka), zúčtuje sa s najbližšie splatným preddavkom na odvod zo zisku alebo na žiadosť organizácie sa môže zúčtovať na iné odvody alebo ich nedoplatky, prípadne sa môže vrátiť.

§ 18

(1) Ak odvod z objemu miezd a odvod zo zisku vypočítaný vo vyúčtovaní je vyšší ako zaplatené preddavky, je organizácia povinná zaplatiť rozdiel v lehote určenej pre podanie vyúčtovania. Ak sú zaplatené preddavky vyššie ako odvod z objemu miezd a odvod zo zisku vypočítaný vo vyúčtovaní, zúčtuje sa preplatok za uplynulé odvodové obdobie na preddavky odvodu z objemu miezd a odvodu zo

zisku v bežnom roku alebo sa na žiadosť vráti organizácii.

(2) Rozdiel vyplývajúci z dodatočného vyúčtovania je organizácia povinná zaplatiť v lehote určenej pre podanie dodatočného vyúčtovania.

(3) Ak odvod z objemu miezd a odvod zo zisku určený platobným výmerom je vyšší ako vypočítaný vo vyúčtovaní, je organizácia povinná zaplatiť rozdiel do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru.

(4) V odôvodnených prípadoch môže orgán vykonávajúci správu odvodov na žiadosť organizácie určiť preddavky (§ 16 a 17) inak.

§ 19

Penále

(1) Ak odvod z objemu miezd alebo odvod zo zisku (včítane zvýšenia podľa § 14 ods. 8) alebo odvod z odpisov základných prostriedkov, prípadne preddavky na ne, alebo regulačné a cenové odvody neboli zaplatené včas a v plnej výške, je organizácia uvedená v § 10 ods. 1 povinná zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,1 % z nedoplatkov príslušného odvodu zisteného ku dňom splatnosti.

(2) Ak organizácia vo vyúčtovaní (dodatočnom vyúčtovaní) uvedie odvod z objemu miezd alebo odvod zo zisku nižšou sumou, než akú mala uviesť, predpíše orgán vykonávajúci správu odvodov penále vo výške 10 % tohto rozdielu. Z rozdielu medzi dodatočným vyúčtovaním podaným na základe výsledkov vnútropodnikovej kontroly alebo kontroly zakladateľa, prípadne príslušného orgánu hospodárskeho riadenia a už podaným vyúčtovaním alebo vyrubenými odvodmi predpíše penále v polovičnej výške. Všetky rozdiely zistené v priebehu kontroly vykonávanej orgánmi vonkajšej kontroly sa považujú za rozdiely zistené týmito orgánmi.

(3) Predpis penále podľa predchádzajúcich odsekov sa oznámi organizácii uvedenej v § 10 ods. 1 platobným výmerom. Penále je splatné do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru. Proti platobnému výmeru o predpise penále môže podať organizácia odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) Penále sa nepredpíše, ak nepresiahne sumu 100,- Kčs.

(5) Orgán vykonávajúci správu odvodov môže penále odpustiť alebo znížiť, prípadne upustiť aj od jeho predpisu za podmienok a v rozsahu určenom vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom Federálnym ministerstvom financií, Ministerstvom financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky.

§ 20

Zaokrúhľovanie

Odvody uvedené v § 1 písm. a) a b) a regulačné odvody uvedené v § 10 ods. 1 písm. a) a b) sa zaokrúhľujú na celé stovky Kčs hore a ich základy na celé tisíce Kčs dole. Zvýšenie odvodu z objemu miezd a odvodu zo zisku (§ 14 ods. 8) aj penále (§ 19) sa zaokrúhľujú na celé desiatky Kčs dole. Cenové odvody a ich základy sa zaokrúhľujú na celé Kčs dole. Preddavky na odvod z objemu miezd a odvod zo zisku sa zaokrúhľujú na celé tisíce Kčs dole.

§ 21

Zánik práva vyrubiť a vymáhať odvody

(1) Odvod z objemu miezd a odvod zo zisku a penále nemožno vyrubiť ani vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bola organizácia povinná podať vyúčtovanie týchto odvodov.

(2) Ak je v tejto lehote vykonaný úkon na vyrubenie alebo vymáhanie odvodu a objemu miezd, odvodu zo zisku alebo penále, plynie lehota pre vyrubenie alebo vymáhanie znovu od konca roka, v ktorom bola organizácia o tomto úkone upovedomená; vyrubiť a vymáhať odvod z objemu miezd, odvod zo zisku a penále možno však najneskôr do desiatich rokov počítaných od konca kalendárneho roka, v ktorom bola organizácia povinná podať vyúčtovanie týchto odvodov.

(3) Odvod z odpisov základných prostriedkov, regulačných a cenových odvodov nemožno vrátiť ani vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bola organizácia povinná ho zaplatiť.

§ 22

Konanie

(1) Pre konanie vo veciach odvodu z objemu miezd, odvodu zo zisku a odvodu z odpisov základných prostriedkov platia osobitné predpisy,¹³⁾ pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pre regulačné a cenové odvody platia predpisy o konaní vo veciach daní a poplatkov,¹³⁾ pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak.

(3) Ustanovenia osobitných predpisov o výkone rozhodnutia v konaní vo veciach daní a poplatkov platné pre štátne podniky¹⁴⁾ platia pre všetky organizácie. Použijú sa obdobne aj pre úhradu dlžných súm z účtov v bankách a sporiteľniach.

¹³⁾ Vyhláška č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

¹⁴⁾ § 27 vyhlášky č. 16/1962 Zb.

§ 23

Výnos odvodov

Rozpočtové určenie výnosu odvodov upravených týmto zákonom ustanovujú osobitné predpisy.¹⁵⁾

Š I E S T A Č A S Ť

SPLNOMOCŇOVACIE USTANOVENIA

§ 24

(1) Vláda Československej socialistickej republiky určí pre Štátnu banku československú výšku odvodu zo zisku a spôsob jeho vykonávania.

(2) Vláda Československej socialistickej republiky môže:

- a) na bežné usmerňovanie vývoja ekonomiky nariadením zvýšiť alebo znížiť sadzbu odvodu z objemu miezd pre rok 1990 najviac o 10 bodov, pre rok 1991 najviac o 5 bodov; prípadnú úpravu sadzby pre rok 1991 ustanoví najneskôr do 30. septembra 1990;
- b) ustanoví nariadením vykonávanie odvodu zo zisku na základe finančného plánu pre štátnu organizáciu Československé štátne dráhy a špecializované železničné organizácie, organizácie spojov, organizácie v pôsobnosti Federálneho ministerstva národnej obrany a Federálneho ministerstva vnútra, organizácie vodnej dopravy, organizácie lesného a vodného hospodárstva, organizácie mestskej hromadnej dopravy, organizácie bytového hospodárstva a Československého filmu.

(3) Vláda Československej socialistickej republiky, pokiaľ ide o organizácie, ktorých zakladateľom je ústredný orgán federácie, a účastinné spoločnosti a združenia s prevažujúcim počtom organizácií v pôsobnosti federácie, vláda Českej socialistickej republiky a vláda Slovenskej socialistickej republiky, pokiaľ ide o ostatné organizácie, môžu povoliť ako experiment, aby organizácie s vhodnými podmienkami nahradili niektorý z odvodov podľa tohto zákona iným odvodom alebo iným vzťahom k štátnemu rozpočtu, prípadne iným spôsobom vykonávali odvody, a to na overenie nových spôsobov riadenia, najmä na zjednotenie jednotlivých ekonomických nástrojov medzi socialistickými krajinami.

(4) Vláda Československej socialistickej republiky môže nariadením zúžiť okruh organizácií uvedených v § 4 ods. 1.

§ 25

Federálne ministerstvo financií, pokiaľ ide o organizácie, ktorých zakladateľom je ústredný orgán federácie, účastinné spoločnosti a združenia s prevažujúcim počtom organizácií v pôsobnosti federácie, Ministerstvo financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky, pokiaľ ide o ostatné organizácie, môžu:

- a) rozhodnúť v sporných prípadoch o spôsobe odvodu podľa tohto zákona;
- b) úplne alebo sčasti oslobodiť od odvodu zo zisku novozriaďované organizácie, a to najviac na dobu dvoch rokov od začatia činnosti;
- c) urobiť opatrenia, aby sa zabránilo dvojakému odvodu zo zisku z toho istého základu;
- d) urobiť opatrenia na zamedzenie tvrdostí a nezrovnalostí, prípadne povoľovať úľavy, ak to spoločenské záujmy vyžadujú, a určiť orgány a vymedziť ich oprávnenia na povoľovanie týchto úľav.

§ 26

Federálne ministerstvo financií upraví vykonávacím predpisom podrobnosti § 4, 5 a 7.

S I E D M A Č A S Ť

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Rozhodnutia o oslobodení od odvodu zo zisku a výnimky ustanovené podľa doterajších predpisov¹⁶⁾ zostávajú nedotknuté.

§ 28

(1) Odvod z objemu miezd a odvod zo zisku sa vyrubí podľa tohto zákona po prvý raz na základe výsledkov dosiahnutých v roku 1990.

(2) Pre odvodové povinnosti a povinnosť príspevku na sociálne zabezpečenie vzniknuté pred 1. januárom 1990 sa použije zákon č. 161/1982 Zb. v znení zákona č. 171/1988 Zb. a predpisov vydaných na základe tohto zákona. Pre povinnosť platiť dodatkové odvody za prekročenie záväzných limitov odberu niektorých druhov ropných výrobkov vzniknuté pred 1. januárom 1990 sa použije nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 77/1986 Zb., nariadenie vlády Českej socialistickej republiky č. 78/1986 Zb. a nariadenie vlády Slovenskej socia-

¹⁵⁾ Zákon č. 129/1989 Zb. o rozpočtovej sústave Československej socialistickej republiky a o pravidlách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami (rozpočtové pravidlá).

Zákon SNR č. 169/1982 Zb. o rozpočtovom určení výnosu a správe odvodov, dôchodkovej dane a príspevku na sociálne zabezpečenie.

Zákon ČNR č. 174/1982 Zb. o rozpočtovom určení výnosu a správe odvodov, dôchodkovej dane a príspevku na sociálne zabezpečenie.

¹⁶⁾ Zákon č. 161/1982 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu v znení zákona č. 171/1988 Zb.

listickej republiky č. 79/1986 Zb. do konca roka 1992.

(3) Pokiaľ sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch platných pre subjekty odvodov používa pojem príspevok na sociálne zabezpečenie, rozumie sa ním aj odvod z objemu miezd podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak.

§ 29

Zrušujú sa:

1. zákon č. 161/1982 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu v znení zákona č. 171/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/1982 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu a zákon č. 164/1982 Zb. o dôchodkovej dani,
2. vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 163/1982 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o odvodoch do štátneho rozpočtu,
3. úprava Federálneho ministerstva financií č. V/1-16 252/1983, Ministerstva financií ČSR č. 152/16 350/1983 a Ministerstva financií SSR č. 81/1 420/1983 o vymedzení oprávnenia finančných správ a národných výborov na povoľovanie úľav na odvode zo zisku, dôchodkovej dani a na penále, registrovaná v čiastke 30/1983 Zb.,

4. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 77/1986 Zb. o dodatkovom odvode za prekročenie záväzných limitov odberu niektorých druhov ropných výrobkov,
5. nariadenie vlády Českej socialistickej republiky č. 78/1986 Zb. o dodatkovom odvode za prekročenie záväzných limitov odberu a určených dodávkových fondov niektorých druhov ropných výrobkov ústrednými orgánmi Českej socialistickej republiky a národnými výbormi a nimi riadenými rozpočtovými a príspevkovými organizáciami,
6. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 79/1986 Zb. o dodatkovom odvode za prekročenie záväzných limitov odberu a určených dodávkových fondov niektorých druhov ropných výrobkov ústrednými orgánmi Slovenskej socialistickej republiky a národnými výbormi a nimi riadenými rozpočtovými a príspevkovými organizáciami.

§ 30

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Čalfa v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64
ústavného zákona o československej federácii

Kukrál v. r.

157

Z Á K O N

z 13. decembra 1989

o dôchodkovej dani a o zmenách zákona č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani a zákona č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike (zákon o dôchodkovej dani)

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Úvodné ustanovenie

Tento zákon upravuje:

- a) dôchodkovú daň,
- b) daň z objemu miezd.

P R V Á Č A S Ť
DÔCHODKOVÁ DAŇ

§ 2

Daňovníci dane

(1) Dôchodkovej dani podliehajú:

- a) štátne podniky, ktorých zakladateľom sú národné výbory;
- b) bytové, spotrebné a výrobné družstvá a iné družstvá, ich zväzy, Ústredná rada družstiev a družstevné podniky;¹⁾
- c) spoločenské organizácie, ich podniky a hospodárske zariadenia;
- d) Ústredie českej advokácie a Ústredie slovenskej advokácie aj za krajské (mestské) združenia advokátov;
- e) podniky so zahraničnou majetkovou účasťou;²⁾
- f) združenia s právnou subjektivitou, ak aspoň polovica ich členov je daňovníkom dôchodkovej dane;
- g) ostatné socialistické organizácie, ktorých vzťah k štátnemu rozpočtu nie je upravený inými všeobecne záväznými právnymi predpismi;
- h) organizácie s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike;³⁾
- i) iné organizácie než socialistické, ak sú právnickými osobami;

- j) subjekty so sídlom v cudzine, ak sú právnickými osobami;

(ďalej len „daňovníci“).

Podrobnejšie vymedzenie daňovníkov uvedených v písmenách c), i) a j) ustanoví vykonávací predpis.

(2) Od dôchodkovej dane sú oslobodené:

- a) ústredné, krajské a okresné orgány a im na roveň postavené orgány spoločenských organizácií združených v Národnom fronte, podniky a hospodárske zariadenia priamo napojené na rozpočty ústredných orgánov týchto organizácií;
 - b) zariadenia zväzov družstiev zabezpečujúce výberovú rekreáciu vlastných členov;
 - c) umelecké zväzy, kultúrne fondy a socialistické organizácie zastupujúce autorov alebo výkonných umelcov, podniky a zariadenia prevádzkované týmito zväzmi, fondami a organizáciami.
- (3) Dôchodkovej dani nepodliehajú:
- a) štátne podniky, ktorých zakladateľom sú národné výbory a ktoré vykonávajú odvod zo zisku formou odvodu určeného na základe finančného plánu, alebo ktoré podliehajú dani zo zisku podľa zákona o poľnohospodárskej dani;⁴⁾
 - b) rozpočtové a príspevkové organizácie.

§ 3

Predmet dôchodkovej dane

(1) Predmetom dôchodkovej dane je všetka činnosť a príjmy z nej plynúce s výnimkami uvedenými v odsekoch 2, 4 až 6.

(2) V bytových družstvách a ich zväzoch s výnimkou uvedenou v odseku 4, v spoločenských organizáciách a v organizáciách s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike sú predmetom dôchodkovej dane príjmy plynúce z trvalej hospodárskej činnosti.

(3) Trvalou hospodárskou činnosťou sa na účely tohto zákona rozumie všetky činnosti smerujúce k dosahovaniu zisku, pokiaľ z nich plynúce hrubé príjmy a výnosy prevyšujú v zdaňovacom období v úhrne sumu 250 000,- Kčs. Za činnosti smerujúce

¹⁾ Zákon č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.

²⁾ Zákon č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou.

³⁾ Zákon č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike.

⁴⁾ Zákon č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani.

k dosahovaniu zisku sa nepovažujú činnosti, ktoré sa obmedzujú na plnenie základného poslania organizácie a doplnkové činnosti uvedené vo vykonávacom predpise.

(4) V okresných výstavbových bytových družstvách a ďalších bytových družstvách, ktoré sa zaoberajú prevažne činnosťami pre iných odberateľov než pre bytové družstvá, ktoré sú vlastníkami družstevného bytového fondu, je predmetom dôchodkovej dane všetka činnosť a príjmy z nej plynúce.

(5) V cirkvách a ich organizáciách nie sú predmetom dôchodkovej dane príspevky členov cirkví, dary, výnosy kostolných zbierok a odplaty za cirkevné úkony.

(6) U subjektov so sídlom v cudzine sú predmetom dôchodkovej dane príjmy plynúce z činností vykonávaných v stálej prevádzkárni na území Československej socialistickej republiky a ďalej všetky ostatné príjmy, ktorých zdroj je na území Československej socialistickej republiky, pokiaľ medzinárodná zmluva, ktorou je Československá socialistická republika viazaná, neustanovuje inak.

(7) Za stálu prevádzkárň sa považuje zariadenie na výkon činnosti na území Československej socialistickej republiky. Stavenisko, stavebné a montážne práce včítane opráv sa považujú za stálu prevádzkárň len vtedy, ak ich trvanie presiahne (bez ohľadu na zdaňovacie obdobie) 6 mesiacov.

(8) Podrobnosti k odsekom 6 a 7 ustanoví vykonávací predpis.

§ 4

Základ dôchodkovej dane

(1) Základom dôchodkovej dane u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) až i) je zisk z činností tvoriacich predmet dane, zistený v účtovníctve a zvýšený o:

- a) sumy, o ktoré boli zvýšené náklady alebo znížené výnosy v rozpore s právnymi predpismi;
- b) rozdiel, o ktorý platené penále a pokuty prevyšujú prijaté penále, pokuty a náhrady škody za zaplatené penále a pokuty;
- c) poplatky za znečisťovanie ovzdušia včítane prirážky;⁵⁾
- d) prirážky k základným odplatám za vypúšťanie odpadových vôd.⁶⁾

Podrobnosti na vymedzenie základu dôchodkovej dane u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) a b), ako aj k písmenu a) ustanoví vykonávací predpis. O sumy uvedené pod písmenami c) a d) sa základ dôchodkovej dane zvýši, len ak boli zahrnuté do nákladov.

(2) Základ dôchodkovej dane podľa odseku 1 sa znižuje o:

- a) rozdiel, o ktorý platené úroky prevyšujú prijaté úroky, ak nie sú účtované v nákladoch;

b) sumy, ktoré už boli u toho istého daňovníka podrobené dôchodkovej dani, ak sú súčasťou zisku.

(3) Výdavky, ktorých rozsah alebo výška je upravená pre štátne podniky všeobecne záväznými právnymi predpismi s výnimkou mzdových a ostatných osobných nákladov, zahrnú sa pre výpočet základu dôchodkovej dane u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. b) až i) do nákladov maximálne v tom rozsahu a do tej výšky, ktorú určia tieto predpisy.⁷⁾ Toto ustanovenie sa nepoužije u daňovníkov, pre ktorých rozsah alebo výšku výdavkov upravili zväzy družstiev alebo ústredné orgány spoločenských organizácií po dohode s Federálnym ministrom financií alebo ministerstvami financií, cien a miezd republik.

(4) U daňovníkov, u ktorých predmetom dane sú príjmy plynúce z trvalej hospodárskej činnosti (§ 3 ods. 2), a u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. i) sa uznávajú ako náklady iba výdavky nevyhnutne vynaložené na dosiahnutie a zabezpečenie príjmov, ktoré sú predmetom dane. Spôsob uznávania nákladov v prípade, že nie sú samostatne sledované podľa jednotlivých činností, ustanoví vykonávací predpis.

(5) U daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) až i), ktorí nevykážu zisk alebo vykážu stratu, je základom dôchodkovej dane úhrn súm uvedených v odseku 1 prevyšujúci súčet vykázanej straty a súm uvedených v odseku 2.

(6) U daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. i) s výnimkou cirkví a ich organizácií je základ dôchodkovej dane najmenej 30 % nákladov na hrubé mzdy.

(7) Základom dôchodkovej dane u subjektov so sídlom v cudzine [§ 2 ods. 1 písm. j)] sú:

- a) príjmy z licenčných a im podobných poplatkov a príjmy za technickú pomoc a služby;
- b) príjmy z autorských a prevádzkových práv;
- c) príjmy z úrokov, nájomného a podielov na zisku (dividend);
- d) všetky ostatné príjmy, ktoré sú predmetom dôchodkovej dane po odpočítaní nákladov nevyhnutne vynaložených na ich dosiahnutie a zabezpečenie. Základ dôchodkovej dane nemôže byť nižší, než aký by dosiahla pri rovnakom alebo podobnom rozsahu činnosti organizácia so sídlom na území Československej socialistickej republiky, najmenej však 30 % nákladov na hrubé mzdy.

Podrobnosti k ustanoveniam písmen a), b) a d) ustanoví vykonávací predpis.

(8) Náklady na hrubé mzdy podľa odsekov 6 a 7 zahrňajú aj poisťné nemocenského poistenia.

(9) U daňovníkov v likvidácii a u daňovníkov, ktorí zanikli bez vykonania likvidácie, pokiaľ nemožno základ dôchodkovej dane určiť podľa predchádzajúcich

⁵⁾ Zákon č. 35/1967 Zb. o opatreniach proti znečisťovaniu ovzdušia v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Nariadenie vlády ČSSR č. 35/1979 Zb. o odplatách vo vodnom hospodárstve v znení nariadenia vlády ČSSR č. 91/1988 Zb.

⁷⁾ Napr. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 33/1984 Zb. o cestovných náhradách.

odsekov, je základom dôchodkovej dane likvidačný zvyšok.

§ 5

Sadzba dôchodkovej dane

(1) Sadzba dôchodkovej dane je zo základu dôchodkovej dane:

- a) 65 % v bankách a poisťovniach založených ako družstevné podniky¹⁾ a v bankách a poisťovniach založených ako účastinné spoločnosti;²⁾
- b) 55 % v družstevných podnikoch pre zahraničný obchod;
- c) nepresahujúceho 200 000,- Kčs 20 % a zo sumy presahujúcej túto sumu 55 % u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) až d), f), g) a i). Výnimku tvoria daňovníci, pre ktorých platí sadzba dôchodkovej dane uvedená pod písmenom h);
- d) nepresahujúceho 200 000,- Kčs 20 % a zo sumy presahujúcej túto sumu 40 % u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. e) a h);
- e) 40 % u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. j) zo základu dôchodkovej dane podľa § 4 ods. 7 písm. d);
- f) 30 % u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. j) zo základu dôchodkovej dane podľa § 4 ods. 7 písm. a);
- g) 25 % u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. j) zo základu dôchodkovej dane podľa § 4 ods. 7 písm. b) a c);
- h) v spotrebných družstvách včítane družstevných podnikov zväzov spotrebných družstiev s prevažne obchodnou činnosťou a v organizáciách s obchodnou činnosťou poskytujúcich prevažne služby verejného stravovania a verejného ubytovania, ktorých podrobnejšie vymedzenie ustanoví vykonávací predpis,

pri rentabilite	zo základu dôchodkovej dane
do 8 %	10,- %
nad 8 % do 12 %	10,- % + 4,- % á
nad 12 % do 15 %	26,- % + 3,- % á
nad 15 % do 20 %	35,- % + 2,- % á
nad 20 % do 30 %	45,- % + 1,- % á
nad 30 %	55,- %

Rentabilita sa vypočítava ako pomer základu dôchodkovej dane k nákladom spolu s presnosťou na desatiny (bez zaokrúhlenia). Činiteľ „á“ sa rovná percentu rentability (vypočítanej s presnosťou na desatiny) presahujúcemu spodnú hranicu príslušného daňového pásma.

(2) Sadzba dôchodkovej dane z likvidačného zvyšku je 55 %.

§ 6

Zľavy na dôchodkovej dani

(1) Štátnym podnikom, ktorých zakladateľom sú národné výbory, s výnimkou daňovníkov uvedených v § 5 ods. 1 písm. h), výrobným družstvám a bytovým družstvám uvedeným v § 3 ods. 4, družstevným podnikom založeným výrobnými družstvami, bytovými družstvami a zväzmi výrobných a bytových družstiev sa sadzba dôchodkovej dane určená zo základu persahujúceho 200 000,- Kčs znižuje za každé percento podielu redukovaných výkonov služieb vymedzených vo vykonávacom predpise na celkových redukovaných výkonoch o 0,3 bodu a daňovníkom, u ktorých celková rentabilita vypočítaná ako pomer zisku k celkovým nákladom presahuje 12 %, o 0,2 bodu.

(2) Percento podielu redukovaných výkonov služieb obyvateľstvu na celkových redukovaných výkonoch podľa odseku 1 sa vypočíta s presnosťou na desatiny (bez zaokrúhlenia).

(3) Výrobným družstvám invalidov sa dôchodková daň ďalej znižuje o sumu 4000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou a o sumu 8000,- Kčs za každého pracovníka so zmenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím. Pre výpočet celkovej výšky zľavy je rozhodný priemerný prepočítaný počet týchto pracovníkov v zdaňovacom období (zaokrúhlený na celé čísla hore). Podrobnejšie vymedzenie tejto skupiny daňovníkov a spôsob výpočtu priemerného prepočítaného počtu pracovníkov ustanoví vykonávací predpis.

(4) Ústrediu českej advokácie a Ústrediu slovenskej advokácie sa sadzba dôchodkovej dane určená zo základu persahujúceho 200 000,- Kčs znižuje za každé percento podielu výkonov služieb verejnosti vymedzených vo vykonávacom predpise na celkových výkonoch o 0,3 bodu. Percento týchto služieb sa vypočíta s presnosťou na desatiny (bez zaokrúhlenia).

DRUHÁ ČASŤ

DAŇ Z OBJEMU MIEZD

§ 7

Daňovníci dane

(1) Dani z objemu miezd podliehajú daňovníci uvedení v § 2 ods. 1 písm. a), b), d) až g) a podniky a hospodárske zariadenia spoločenských organizácií s výnimkou daňovníkov uvedených v odseku 2.

(2) Daňovníkmi dane z objemu miezd podľa odseku 1 nie sú bytové družstvá a ich zväzy s výnimkou bytových družstiev uvedených v § 3 ods. 4, daňovníci uvedení v § 2 ods. 2 písm. b), umelecké zväzy, kultúrne fondy a socialistické organizácie zastupujúce autorov alebo výkonných umelcov, podniky a hospodárske zariadenia priamo napojné na rozpočty politických strán ústredných orgánov Revolučného odborového hnutia, ďalšie podniky a hospodárske zariadenia ústredných orgánov spoločenských orga-

nizácií združených v Národnom fronte s nakladateľskou a vydavateľskou činnosťou a podnik Sazka.

§ 8

Základ dane

(1) Základom dane z objemu miezd je objem mzdových prostriedkov zúčtovaných na výplatu v bežnom roku, znížený o odmeny poskytnuté podľa predpisov autorského práva a priemyselného práva⁸⁾ zúčtované na výplatu v bežnom roku.

(2) Daň z objemu miezd zahŕňa aj poistné nemocenského poistenia.⁹⁾ Daň z objemu miezd je súčasťou nákladov daňovníka.

§ 9

Sadzba dane

(1) Sadzba dane z objemu miezd je 50 % zo základu dane z objemu miezd s týmito odchýlkami:

- a) 20 % v štátnych podnikoch Československej automobilovej dopravy v ústavoch lekárskej kozmetiky, v Československej obchodnej a priemyselnej komore, v Ústrednej rade družstiev, vo zväzoch výrobných a spotrebných družstiev, v organizáciách cestovného ruchu, v Ústredí českej advokácie a Ústredí slovenskej advokácie, v podnikoch a hospodárskych zariadeniach vyšších orgánov spoločenských organizácií v ekonomickej pôsobnosti Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky a Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky a v podnikoch a zariadeniach prevádzkovaných umeleckými zväzmi, kultúrными fondami a socialistickými organizáciami zastupujúcimi autorov alebo výkonných umelcov;
- b) 20 % u daňovníkov poskytujúcich služby, a to z časti základu dane z objemu miezd podľa § 8, ktorý pripadá na druhy služieb vymedzené vo vykonávacom predpise, v ktorom sa tiež ustanoví spôsob výpočtu tejto časti základu dane z objemu miezd;
- c) 10 % vo výrobných družstvách invalidov a v podnikoch a hospodárskych zariadeniach zväzov invalidov, ktoré zamestnávajú prevažne občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou.

(2) Sadzbu dane z objemu miezd uvedenú v odseku 1 písm. b) nie je daňovník povinný uplatňovať.

§ 10

Zľavy na dani z objemu miezd

(1) Daňovníkom podliehajúcim dani z objemu miezd (§ 7 ods. 1) s výnimkou výrobných družstiev

invalidov a podnikov a hospodárskych zariadení zväzov invalidov sa daň z objemu miezd znižuje o:

- a) sumu 12 000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím;
- b) sumu 3000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou, a to do triapolpercentného podielu pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou z celkového prepočítaného počtu pracovníkov, a o sumu 8000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou nad triapolpercentný podiel.

(2) Pre výpočet zľavy podľa odseku 1 je rozhodný priemerný prepočítaný počet pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím a pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou v zdaňovacom období (zaokrúhlený na celé čísla hore). Spôsob výpočtu priemerného prepočítaného počtu pracovníkov ustanoví vykonávací predpis.

(3) Daň z objemu miezd po odpočítaní zliav podľa odseku 1 nemôže byť menej ako 10 % základu dane z objemu miezd (§ 8 ods. 1).

TRETI A ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Daňová registrácia a oznamovacia povinnosť

§ 11

(1) Daňovníci, u ktorých predmetom dôchodkovej dane sú príjmy zo všetkej činnosti, sú povinní prihlásiť sa na orgáne vykonávajúcom správu dôchodkovej dane a dane z objemu miezd (ďalej len „orgán vykonávajúci správu dane“) na daňovú registráciu do 15 dní od svojho vzniku.

(2) Zánik daňovníka uvedeného v odseku 1 je povinný oznámiť do 15 dní odo dňa, keď nastal, orgánu vykonávajúcemu správu dane jeho právny nástupca alebo likvidátor, a ak ich niet, potom orgán, ktorý o zrušení rozhodol.

(3) Daňovníci, u ktorých sú predmetom dane príjmy z trvalej hospodárskej činnosti, sú povinní prihlásiť sa na orgáne vykonávajúcom správu dane na daňovú registráciu do 15 dní odo dňa, keď nadobudlo účinnosť povolenie na vykonávanie hospodárskej činnosti, a ak je na jej vykonávanie potrebné rozhodnutie orgánu štátnej správy, do 15 dní odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť. Ak povolenie nie je udeľované, urobia tak do 15 dní odo dňa, keď sa začala činnosť smerujúca k dosahovaniu zisku. Ukončenie trvalej hospodárskej činnosti alebo odňatie povolenia sú daňovníci povinní oznámiť do 15 dní

⁸⁾ Zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon) a dopĺňajúce predpisy. Zákon č. 84/1972 Zb. o objavoch, vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch.

⁹⁾ § 57 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.

odo dňa, keď sa táto činnosť skončila alebo keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odňatí povolenia.

(4) Daňovníci uvedení v § 2 ods. 1 písm. j) sú povinní prihlásiť sa na daňovú registráciu na orgáne vykonávajúcom správu dane do 15 dní odo dňa zriadenia stálej prevádzkárne na území Československej socialistickej republiky a v prihláške uviesť údaje ustanovené vykonávacím predpisom. Zrušenie stálej prevádzkárne sú povinní oznámiť najmenej 30 dní vopred. V oznámení sú povinní uviesť predpokladanú výšku dane.

(5) Daňovníci uvedení v odsekoch 1 a 3 sú povinní oznámiť orgánom vykonávajúcim správu dane zmenu svojho sídla, a to do 15 dní odo dňa, keď nastala.

§ 12

Pokuta

(1) Orgán vykonávajúci správu dane môže uložiť pokutu až do výšky 50 000,- Kčs daňovníkom, ktorí nespĺnili povinnosti ustanovené v § 11. Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, trvanie a následky protiprávneho konania.

(2) V konaní o uložení pokuty sa postupuje podľa správneho poriadku.¹⁰⁾

(3) Konanie o uložení pokuty možno začať do jedného roka odo dňa, keď sa orgán vykonávajúci správu dane dozvedel o nespĺnení povinnosti podľa § 11, najdlhšie však do troch rokov odo dňa, keď tieto skutočnosti nastali.

(4) Výnos z pokút plynie do toho rozpočtu, do ktorého plynie dôchodková daň a daň z objemu miezd.

§ 13

Zdaňovacie obdobie

Zdaňovacím obdobím je kalendárny rok.

§ 14

Daňové priznanie

(1) Daňovník je povinný podať priznanie k dôchodkovej dani a dani z objemu miezd (ďalej len „priznanie“) tomu orgánu vykonávajúcemu správu dane, v ktorého obvode mal sídlo 31. decembra zdaňovacieho obdobia, a to do 15. februára po uplynutí zdaňovacieho obdobia, a pripojiť k nemu účtovnú závierku a ďalšie potrebné podklady. Daňovníci uvedení v § 3 ods. 2, u ktorých je predmetom dôchodkovej dane trvalá hospodárska činnosť (§ 3 ods. 3), podávajú priznanie len v prípade, že im vznikne daňová povinnosť. Orgán vykonávajúci správu dane môže v odôvodnených prípadoch predĺžiť lehotu na podanie priznania, a to najdlhšie do konca februára po uplynutí zdaňovacieho obdobia.

(2) Daňovník je povinný v priznaní si sám dôchodkovú daň a daň z objemu miezd vypočítať a uviesť aj prípadné výnimky, zvýhodnenia a zľavy a vyčíslíť ich výšku.

(3) Daňovníci so sídlom na území Československej socialistickej republiky si môžu od dôchodkovej dane odpočítať obdobnú daň zaplatenú v cudzine, najviac však do sumy dôchodkovej dane pripadajúcej podľa tohto zákona na príjmy plynúce z cudziny.

(4) Pokiaľ príjmy plynú zo štátu, s ktorým Československá socialistická republika uzavrela zmluvu o zamedzení dvojakeho zdanenia, postupje sa pri vylúčení dvojakeho zdanenia podľa tejto zmluvy. Dôchodková daň zaplatená v druhom zmluvnom štáte sa však započíta najviac sumou, ktorá sa v druhom zmluvnom štáte môže vybrať v súlade so zmluvou o zamedzení dvojakeho zdanenia.

(5) Ak daňovník zanikne bez vykonania likvidácie, je jeho právny zástupca alebo orgán, ktorý o zrušení rozhodol, povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca od jeho zániku priznanie za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia.

(6) V prípade likvidácie trvá daňová povinnosť i povinnosť podávať každoročne priznanie až do skončenia likvidácie. Po skončení likvidácie je likvidátor povinný podať do konca nasledujúceho mesiaca priznanie za uplynulú časť zdaňovacieho obdobia a v priznaní uviesť aj likvidačný zvyšok. Priznanie je povinný doložiť začiatočnou a konečnou likvidačnou súvahou a údajmi o použití likvidačného zvyšku.

(7) Pri zrušení stálej prevádzkárne na území Československej socialistickej republiky sú daňovníci uvedení v § 2 ods. 1 písm. j) povinní podať priznanie najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca za uplynulú časť roka.

(8) Ak daňovník zistí do uplynutia troch rokov od lehoty ustanovenej v odseku 1, že predložené priznanie je neúplné alebo nesprávne, je povinný predložiť do konca mesiaca nasledujúceho po tomto zistení dodatočné priznanie. Rovnakú povinnosť má daňovník aj vtedy, ak zistí, že dôchodková daň alebo daň z objemu miezd majú byť vyššie, než boli vyrubené. Dodatočné priznanie sa nepodáva v prípadoch, keď neúplnosť alebo nesprávnosť izstia finančné orgány republik alebo Federálne ministerstvo financií.

(9) Ak priznanie alebo dodatočné priznanie nebolo podané včas, môže orgán vykonávajúci správu dane zvýšiť dôchodkovú daň a daň z objemu miezd až o 10 %. Pri dodatočnom priznaní je základom tohto zvýšenia dôchodkovej dane a dane z objemu miezd výška rozdielu medzi v ňom uvedenou výškou dane a tou jej časťou, ktorá bola uvedená v už skôr predloženom priznaní alebo bola už vyrubená.

¹⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

§ 15

Vyrubenie dane

(1) Dôchodkovú daň a daň z objemu miezd vyrubí orgán vykonávajúci správu dane po uplynutí zdaňovacieho obdobia; v prípadoch uvedených v § 14 ods. 5 až 8 môže orgán vykonávajúci správu dane vyrubiť dôchodkovú daň a daň z objemu miezd aj pred uplynutím zdaňovacieho obdobia.

(2) Skutočnosti rozhodné pre vyrubenie dôchodkovej dane a dane z objemu miezd sa posudzujú pre každé zdaňovacie obdobie samostatne.

(3) O vyrubení dôchodkovej dane a dane z objemu miezd upovedomí orgán vykonávajúci správu dane daňovníka platobným výmerom.

(4) Ak dôjde u daňovníka k zmene vo výške dôchodkovej dane alebo dane z objemu miezd, oznámi orgán vykonávajúci správu dane novoupravenú výšku dôchodkovej dane alebo dane z objemu miezd daňovníkovi dodatočným platobným výmerom.

Platenie dane

§ 16

(1) Daňovníci, ktorí sú povinní predkladať výkaz o výsledku hospodárenia mesačne, platia mesačné preddavky na dôchodkovú daň najneskôr tretí deň pred koncom každého mesiaca s výnimkami uvedenými v odsekoch 2 a 4 takto:

- a) v januári vo výške jednej dvanástiny plánovanej ročnej daňovej povinnosti;
- b) vo februári vo výške dôchodkovej dane vypočítanej zo zisku uvedeného vo výkaze o výsledku hospodárenia na január;
- c) v nasledujúcich mesiacoch vo výške rozdielu medzi dôchodkovou daňou vypočítanou zo zisku uvedeného vo výkaze o výsledku hospodárenia od začiatku roka a splatnými preddavkami od začiatku roka s výnimkou preddavku splatného v januári.

(2) Ostatní daňovníci platia mesačné preddavky na dôchodkovú daň najneskôr tretí deň pred koncom každého mesiaca vo výške jednej dvanástiny plánovanej (predpokladanej) ročnej daňovej povinnosti. Po uplynutí každého štvrťroka, okrem IV. štvrťroka, vypočíta daňovník s výnimkou daňovníkov, ktorí nezostavujú výkazy o výsledku hospodárenia, koľko je dôchodková daň zo zisku uvedeného vo výkaze o výsledku hospodárenia od začiatku roka a rozdiel, o ktorý je daňová povinnosť vyššia alebo nižšia ako súčet splatných preddavkov na daň od začiatku roka, zúčtuje sa preddavkom splatným v prvom mesiaci nasledujúceho štvrťroka.

(3) Daňovníci, u ktorých dôchodková daň za uplynulé zdaňovacie obdobie bola menej ako 400 000,- Kčs, platia najneskôr tretí deň pred koncom prvého mesiaca po skončení I., II. a III. štvrťroka preddavky na dôchodkovú daň

štvrtročne, a to vo výške dôchodkovej dane vypočítanej zo zisku vykázaného od začiatku roka po odpočítaní už prv splatných preddavkov. Pokiaľ títo daňovníci nezostavujú výkaz o výsledku hospodárenia, platia preddavky za I., II. a III. štvrťrok vo výške jednej štvrtiny daňovej povinnosti uplynulého zdaňovacieho obdobia. Novovzniknutí daňovníci, u ktorých plánovaná (predpokladaná) ročná daňová povinnosť je menej ako 400 000,- Kčs, platia preddavky za I., II. a III. štvrťrok vo výške jednej štvrtiny plánovanej (predpokladanej) ročnej daňovej povinnosti.

(4) Daňovníci, u ktorých dôchodková daň za uplynulé zdaňovacie obdobie bola menej ako 100 000,- Kčs, a novovzniknutí daňovníci, u ktorých plánovaná (predpokladaná) ročná daňová povinnosť je menej ako 100 000,- Kčs, neplatia preddavky a ročnú daňovú povinnosť uhradia v lehote pre podanie priznania.

(5) Pri výpočte preddavkov na dôchodkovú daň včítane rentability rozhodnej pre výšku sadzby sa neprihliada na položky zvyšujúce a znižujúce zisk [§ 4 ods. 1 písm. a) až d) a ods. 2 písm. a) a b)] ani na výdavky uvedené v § 4 ods. 3. Zľava podľa § 6 ods. 1 sa pre preddavky na dôchodkovú daň vypočíta podľa plánovanej skladby činnosti.

(6) Orgán vykonávajúci správu dane môže určiť daňovníkom so sídlom v cudzine povinnosť zložiť na zabezpečenie dôchodkovej dane primeraný preddavok pri začatí činnosti v prípadoch, keď nie je zabezpečený zrážkou u dlžníka.

(7) Ak daňovníkovi vznikne preplatok preddavkov na dôchodkovú daň, s výnimkou mesiaca decembra alebo IV. štvrťroka, zúčtuje sa s najbližším splatným preddavkom na dôchodkovú daň alebo na žiadosť daňovníka sa môže zúčtovať na preddavky na daň z objemu miezd, prípadne sa môže vrátiť.

§ 17

(1) Daňovníci sú povinní platiť mesačné preddavky na daň z objemu miezd najneskôr tretí deň pred koncom každého mesiaca takto:

- a) v januári vo výške jednej dvanástiny plánovanej ročnej daňovej povinnosti;
- b) vo februári vo výške dane z objemu miezd vypočítanej zo základu dane z objemu miezd za január;
- c) v nasledujúcich mesiacoch vo výške rozdielu medzi daňou z objemu miezd vypočítanou zo základu dane z objemu miezd od začiatku roka a splatnými preddavkami od začiatku roka s výnimkou preddavku splatného v januári.

(2) Preddavky na daň z objemu miezd vo februári a v nasledujúcich mesiacoch si môže daňovník znížiť o jednu dvanástinu plánovanej ročnej zľavy podľa § 10.

§ 18

(1) Ak dôchodková daň a daň z objemu miezd vypočítané v priznaní sú vyššie ako zaplatené preddavky, je daňovník povinný zaplatiť rozdiel v lehote určenej pre podanie priznania. Ak sú zaplatené preddavky vyššie ako dôchodková daň a daň z objemu miezd vypočítané v priznaní, zúčtuje sa preplatok za uplynulé zdaňovacie obdobie na preddavky dôchodkovej dane a dane z objemu miezd v bežnom roku alebo sa na žiadosť vráti daňovníkovi.

(2) Rozdiel vyplývajúci z dodatočného priznania je daňovník povinný zaplatiť v lehote určenej pre predloženie dodatočného priznania (§ 14 ods. 8).

(3) Ak dôchodková daň a daň z objemu miezd určené platobným výmerom sú vyššie ako vypočítané v priznaní, je daňovník povinný zaplatiť rozdiel do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru.

(4) V odôvodnených prípadoch môže orgán vykonávajúci správu dane na žiadosť daňovníka určiť preddavky inak; daňovníkom uvedeným v § 2 ods. 1 písm. j) môže určiť povinnosť zložiť na zabezpečenie dôchodkovej dane preddavok už pri začatí činnosti.

§ 19

Dôchodková daň vyberaná zrážkou

(1) Dôchodková daň, ktorej základom sú príjmy z licenčných a im podobných poplatkov, za technickú pomoc a služby, z autorských a prevádzkových práv, z úrokov, nájomného a podielov na zisku (dividend) uvedené v § 4 ods. 7 písm. a) až c), ktorú sú povinní platiť daňovníci uvedení v § 2 ods. 1 písm. j), sa vyberá zrážkou. Zrážku vo výške podľa § 5 písm. f) a g) je povinný vykonať dlžník, ktorý má sídlo alebo bydlisko na území Československej socialistickej republiky a vypláca, poukazuje alebo pripisuje úhrady, ktoré sú základom dôchodkovej dane (ďalej len „dlžník“).

(2) Dlžníkom môžu byť podniky zahraničného obchodu alebo účastinné spoločnosti, ktoré vystupujú ako zmluvná strana namiesto tuzemských odberateľov alebo popri nich v medzinárodnom obchodnom styku, ako aj ostatné subjekty oprávnené na zahraničnoobchodnú činnosť a na zahranično-hospodárske služby.

(3) Dlžník je povinný zrazenú dôchodkovú daň odvieť príslušnému orgánu vykonávajúcemu správu dane najneskôr do 15 dní odo dňa úhrady alebo pripísania dlžnej sumy v prospech daňovníka (veriteľa). Tieto skutočnosti je povinný oznámiť orgánu vykonávajúcemu správu dane včítane oznámenia sumy, ktorú daňovníkovi (veriteľovi) vypláca alebo pripisuje v prospech, a právny dôvod svojho záväzku.

(4) Ak dlžník nevykoná zrážku dôchodkovej dane alebo zrazenú dôchodkovú daň včas neodvedie, bude sa na ňom vymáhať ako jeho dlh. Ak sa dlžník zaviazal v odôvodnených prípadoch platiť dôchodkovú daň za daňovníka uvedeného v § 2 ods. 1 písm. j), zaplatí dôchodkovú daň zo základu podľa § 4 ods. 7 písm. a) vo výške 42,8 % a zo základu podľa § 4 ods. 7 písm. b) a c) vo výške 33,3 %.

(5) Daňová povinnosť daňovníka, pokiaľ ide o príjmy uvedené v odseku 1, sa považuje za splnenú zaplatením dôchodkovej dane zrážkou.

(6) Na zabezpečenie dôchodkovej dane z ostatných dôchodkovej dani podliehajúcich príjmov [§ 4 ods. 7 písm. d)] u daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. j) sú dlžníci povinní zrážať preddavok vo výške 5 % za podmienok uvedených v odsekoch 1 až 4.

(7) Orgán vykonávajúci správu dane môže, ak to vyžaduje zabezpečenie dôchodkovej dane, zvýšiť preddavok podľa odseku 6 až na 10 %, prípadne môže rozhodnúť o tom, že preddavok bude nižší alebo sa nebude zrážať. Na zabezpečenie dôchodkovej dane z príjmov zo stavebných a montážnych prác môže povoliť dlžníkovi zabezpečiť dôchodkovú daň spôsobom dohodnutým v zmluve s daňovníkom uvedeným v § 2 ods. 1 písm. j). Proti rozhodnutiu o zmene výšky preddavku sa nemožno odvolať. Orgán vykonávajúci správu dane môže považovať dôchodkovú daň z ostatných príjmov podliehajúcich dôchodkovej dani za vyrovnanú zrazeným preddavkom.

§ 20

Penále

(1) Ak dôchodková daň alebo daň z objemu miezd (včítane jej zvýšenia podľa § 14 ods. 9), prípadne preddavky na ne neboli včas a v plnej výške zaplatené, je daňovník povinný zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,1 % z nedoplatkov dôchodkovej dane alebo dane z objemu miezd zistených ku dňom splatnosti. Penále v rovnakej výške je povinný platiť aj dlžník, ktorý včas a v plnej výške neodvedol dôchodkovú daň vyberanú zrážkou, prípadne preddavok na túto daň.

(2) Ak daňovník v priznaní (dodatočnom priznaní) uvedie dôchodkovú daň alebo daň z objemu miezd nižšou sumou, než akú mal uviesť, predpíše orgán vykonávajúci správu dane penále vo výške 10 % tohto rozdielu. Z rozdielu medzi dodatočným priznaním podaným na základe výsledkov vnútropodnikovej kontroly alebo kontroly zakladateľa, prípadne zriaďovateľa, vykonanej podľa osobitných predpisov a už podaným priznaním alebo vyrubenu dôchodkovou daňou a daňou z objemu miezd predpíše penále v polovičnej výške. Všetky rozdiely zistené v priebehu kontroly vykonávanej orgánmi vonkajšej kontroly sa považujú za rozdiely zistené týmtito orgánmi.

(3) Penále podľa odseku 2 sa predpíše aj z rozdielu medzi novoupravenou výškou dôchodkovej dane a dane z objemu miezd oznámenou daňovníkovi dodatočným platobným výmerom a už vyrubenu výškou dôchodkovej dane a dane z objemu miezd.

(4) Predpis penále podľa predchádzajúcich odsekov sa oznámi daňovníkovi, prípadne dlžníkovi platobným výmerom. Penále je splatné do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru. Proti platobnému výmeru o predpise penále môže podať daňovník, prípadne dlžník odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(5) Penále sa nepredpíše, ak nepresiahne sumu 100,- Kčs.

(6) Orgán vykonávajúci správu dane môže penále odpustiť, znížiť, prípadne upustiť aj do jeho predpisu za podmienok a v rozsahu ustanovenom vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom Federálnym ministerstvom financií, Ministerstvom financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Ministerstvom financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky.

§ 21

Zaokrúhľovanie

Dôchodková daň a daň z objemu miezd sa zaokrúhľujú na celé stovky Kčs hore a ich základy sa zaokrúhľujú na celé tisíce Kčs dole. Zvýšenie dôchodkovej dane a dane z objemu miezd (§ 14 ods. 9) aj penále (§ 20) sa zaokrúhľujú na celé desiatky Kčs dole. Preddavky na dôchodkovú daň a na daň z objemu miezd sa zaokrúhľujú na celé tisíce Kčs dole. Základ dôchodkovej dane vyberanej zrážkou sa zaokrúhľuje na celé stovky Kčs dole a dôchodková daň vyberaná zrážkou (preddavok na túto daň) na celé desiatky Kčs hore.

§ 22

Zánik práva vyrubiť a vymáhať daň a penále

(1) Dôchodkovú daň, daň z objemu miezd a penále nemožno vyrubiť ani vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol daňovník povinný podať priznanie, prípadne dlžník zraziť dôchodkovú daň alebo preddavok na túto daň.

(2) Ak sa v tejto lehote vykoná úkon na vyrubenie alebo vymáhanie dôchodkovej dane, dane z objemu miezd alebo penále, plynie lehota na vyrubenie alebo vymáhanie znovu od konca roka, v ktorom bol daňovník, prípadne dlžník o tomto úkone upovedomený; vyrubiť a vymáhať dôchodkovú daň, daň z objemu miezd a penále možno však najneskôr do desiatich rokov počítaných od konca zdaňovacieho obdobia, v ktorom bol daňovník povinný podať priznanie, prípadne dlžník zraziť dôchodkovú daň alebo preddavok na túto daň.

§ 23

Konanie

(1) Pre konanie vo veciach dôchodkovej dane a dane z objemu miezd platia osobitné predpisy,¹¹⁾ pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ustanovenia osobitných predpisov o výkone rozhodnutí v konaní vo veciach daní a poplatkov platné pre štátne podniky¹²⁾ platia pre všetkých daňovníkov. Použijú sa obdobne pre úhradu dlžných súm z účtov v bankách a sporiteľniach.¹³⁾

§ 24

Výnos dane

Rozpočtové určenie výnosu dôchodkovej dane a dane z objemu miezd upravených týmto zákonom ustanovujú osobitné predpisy.¹⁴⁾

Š T V R T Á Č A S Ť

SPLNOMOCŇOVACIE USTANOVENIA

§ 25

(1) Vláda Československej socialistickej republiky môže na bežné usmerňovanie vývoja ekonomiky nariadením zvýšiť alebo znížiť sadzbu dôchodkovej dane a sadzbu dane z objemu miezd pre rok 1990 najviac o 10 bodov, pre rok 1991 najviac o 5 bodov; prípadnú úpravu sadzby pre rok 1991 určí najneskôr do 30. septembra 1990.

(2) Vláda Československej socialistickej republiky môže nariadením zúžiť okruh daňovníkov uvedených v § 9 ods. 1.

§ 26

(1) Federálne ministerstvo financií môže urobiť vo vzťahu k cudzine opatrenia na zabezpečenie vzájomnosti alebo odvetné opatrenia a opatrenia na zjednodušenie vyberania dôchodkovej dane.

(2) Federálne ministerstvo financií, pokiaľ ide o daňovníkov v pôsobnosti orgánov federácie, Ústrednú radu družstiev včítane organizácií ňou riadených a daňovníkov uvedených v § 2 ods. 1 písm. e), h) a j) a Ministerstvo financií, cien a miezd

¹¹⁾ Vyhláška Ministerstva financií č. 16/1962 Zb. o konaní vo veciach daní a poplatkov.

¹²⁾ § 27 vyhlášky č. 16/1962 Zb.

¹³⁾ Zákon č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.

¹⁴⁾ Zákon č. 129/1989 Zb. o rozpočtovej sústave Československej socialistickej republiky a o pravidlách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami (rozpočtové pravidlá).

Zákon SNR č. 169/1982 Zb. o rozpočtovom určení výnosu a správe odvodov, dôchodkovej dane a príspevku na sociálne zabezpečenie.

Zákon ČNR č. 174/1982 Zb. o rozpočtovom určení výnosu a správe odvodov, dôchodkovej dane a príspevku na sociálne zabezpečenie.

Českej socialistickej republiky a Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky, pokiaľ ide o ostatných daňovníkov, môžu:

- a) rozhodnúť v sporných prípadoch o spôsobe zdanenia;
- b) úplne alebo sčasti oslobodiť od dôchodkovej dane novozriadené organizácie, a to najviac na dva roky od začatia činnosti; u daňovníkov uvedených v § 2 písm. e) znížiť sadzbu dôchodkovej dane a dane z objemu miezd, prípadne upraviť základ dane z objemu miezd;
- c) povoliť zľavu na dôchodkovej dani podľa § 6 aj u ďalších daňovníkov;
- d) urobiť opatrenia, aby sa zabránilo dvojakému zdaneniu toho istého základu dôchodkovej dane;
- e) urobiť opatrenia na zamedzenie tvrdosti a nezrovnalostí, prípadne povoliť úľavu, ak to vyžadujú spoločenské záujmy, a určiť orgány a vymedziť ich oprávnenie na povoľovanie týchto úľav.

(3) Orgán vykonávajúci správu dane môže daňovníkom uvedeným v § 2 ods. 1 písm. j) určiť inak lehotu oznamovacej povinnosti (§ 11 ods. 4), zdaňovacie obdobie (§ 13), ochylnú lehotu na podanie priznania (§ 14), určiť dôchodkovú daň paušalom v prípadoch, keď by určenie základu dôchodkovej dane bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami, prípadne dlžníkom určiť inak lehotu na odvod dôchodkovej dane vyberanej zrážkou alebo zrazeného preddavku na túto daň.

§ 27

Federálne ministerstvo financií upraví vykonávacím predpisom podrobnosti k § 2 až 6, 9 až 11.

PIATA ČASŤ

NOVELIZÁCIA ZÁKONOV č. 172/1988 Zb. a č. 116/1985 Zb.

§ 28

Zákon č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani sa mení a dopĺňa takto:

1. § 9 ods. 1 znie:

„(1) Základom dane z objemu miezd a odmien je objem mzdových prostriedkov a odmien za prácu zúčtovaných na výplatu v bežnom roku, znížený o odmeny poskytované podľa predpisov autorského práva a priemyselného práva¹²⁾ zúčtované na výplatu v bežnom roku.“

2. V poznámke 12 sa vypúšťa bodka a dopĺňajú sa slová „a zákon č. 84/1972 Zb. o objavochoch,

vynálezoch, zlepšovacích návrhoch a priemyselných vzoroch.“

3. V § 10 sa dopĺňa odsek 4, ktorý znie:

„(4) Sadzbu dane uvedenú v odseku 2 nie je daňovník povinný uplatňovať.“

4. Za § 10 sa vkladá § 10a, ktorý znie:

„§ 10a

Zľavy na dani z objemu miezd

(1) Daňovníkom podliehajúcim dani z objemu miezd a odmien (§ 8) sa daň z objemu miezd znižuje o:

- a) sumu 12 000,- Kčs za každého pracovníka alebo člena (ďalej len „pracovník“) so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím;
- b) sumu 3000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou, a to do triapolpercentného podielu pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou z celkového prepočítaného počtu pracovníkov, a o sumu 8000,- Kčs za každého pracovníka so zmenenou pracovnou schopnosťou nad triapolpercentný podiel.

(2) Pre výpočet zľavy podľa odseku 1 je rozhodný priemerný prepočítaný počet pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím a pracovníkov so zmenenou pracovnou schopnosťou v zdaňovacom období (zaokrúhlený na celé čísla hore).

(3) Daň z objemu miezd a odmien po odpočítaní zliav podľa odseku 1 nemôže byť menej ako 10 % základu dane z objemu miezd a odmien (§ 9 ods. 1 a 2).“

5. V § 14 sa nahrádza bodka na konci vety bodkočiarkou a dopĺňajú sa slová „v bankách založených ako spoločný podnik¹⁰⁾ je sadzba 65 %“.

6. V § 43 sa dopĺňa odsek 3, ktorý znie:

„(3) Pokiaľ sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch platných pre daňovníkov poľnohospodárskej dane používa pojem príspevok na sociálne zabezpečenie, rozumie sa ním aj daň z objemu miezd a odmien podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak.“

§ 29

Zákon č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike sa mení takto:

1. V § 3 ods. 2 sa vypúšťa druhá veta.
2. V § 4 sa vypúšťa odsek 2.

Š I E S T A Č A S Ť

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 30

Rozhodnutia o oslobodení od dôchodkovej dane ustanovené podľa doterajších predpisov¹⁵⁾ zostávajú nedotknuté.

§ 31

(1) Dôchodková daň a daň z objemu miezd sa vyrubí podľa tohto zákona po prvý raz na základe výsledkov dosiahnutých v roku 1990.

(2) Pre daňové povinnosti vzniknuté pred 1. januárom 1990 sa použije zákon č. 164/1982 Zb. v znení zákona č. 171/1988 Zb.

(3) Pokiaľ sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch platných pre daňovníkov dôchodkovej dane používa pojem príspevok na sociálne zabezpečenie, rozumie sa ním aj daň z objemu miezd podľa tohto zákona, ak nie je ustanovené inak.

§ 32

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 164/1982 Zb. o dôchodkovej dani v znení zákona č. 171/1988 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 161/1982 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu a zákon č. 164/1982 Zb. o dôchodkovej dani,
2. vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 167/1982 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dôchodkovej dani.

§ 33

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Čalfa v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64
ústavného zákona o československej federácii

Kukrál v. r.

¹⁵⁾ § 23 ods. 2 písm. b) zákona č. 164/1982 Zb. o dôchodkovej dani v znení zákona č. 171/1988 Zb.

158

Z Á K O N

z 13. decembra 1989

o bankách a sporiteľniach

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

P R V Á Č A S Ť
Z Á K L A D N É U S T A N O V E N I A

§ 1

Bankami a sporiteľňami podľa tohto zákona sú právnické osoby so sídlom v Československej socialistickej republike, ktoré sú založené ako štátne peňažné ústavy podľa tohto zákona, alebo ako účastinné spoločnosti, družstevné podniky alebo spoločné podniky podľa osobitných predpisov¹⁾ pri splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 2

(1) Právne pomery bánk založených ako účastinné spoločnosti, družstevné podniky a spoločné podniky sa spravujú právnymi predpismi, podľa ktorých boli založené, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pre banku založenú ako družstevný alebo spoločný podnik sa nepoužijú ustanovenia týkajúce sa socialistickej samosprávy.²⁾

D R U H Á Č A S Ť
Z A L O Ž E N I E B Á N K A S P O R I T E Ľ N Í

§ 3

(1) Banku ako štátny peňažný ústav môže založiť ústredný orgán štátnej správy alebo Štátna banka československá.

(2) Banku ako účastinnú spoločnosť,³⁾ ako družstevný podnik⁴⁾ alebo ako spoločný podnik⁵⁾ môžu založiť československé právnické osoby podľa osobitných predpisov.

(3) Zahraničné osoby sa môžu podieľať na založení banky ako účastinnej spoločnosti za podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁶⁾

§ 4

Sporiteľňu môže založiť ministerstvo financií, cien a miezd republiky, na ktorej území má mať sporiteľňa sídlo.

§ 5

(1) Na založenie banky alebo sporiteľne, na ich rozdelenie, zlúčenie alebo splnutie s inou bankou alebo sporiteľňou, ako aj na zmenu predmetu ich činnosti a na zmenu výšky a spôsobu vytvárania základného imania udeľuje povolenie Štátna banka československá po dohode s Federálnym ministerstvom financií a pri bankách aj po prerokovaní s ministerstvom financií, cien a miezd republiky, na ktorej území má mať alebo má banka sídlo, ak nie je toto ministerstvo zakladateľom.

(2) V žiadosti o povolenie na založenie banky alebo sporiteľne sa uvedie názov a sídlo banky alebo sporiteľne, označenie zakladateľa, rozsah a spôsob vytvárania základného imania a vymedzený predmet činnosti banky alebo sporiteľne.

(3) Ak je zakladateľom banky Federálne ministerstvo financií, udeľuje v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje ustanovenie odseku 1, povolenie na založenie banky Štátna banka československá ak je zakladateľom Štátna banka československá, udeľuje súhlas so založením banky Federálne ministerstvo financií.

(4) O žiadosti o udelenie povolenia na založenie banky, ktorá nemá byť štátnym peňažným ústavom, a na rozdelenie, zlúčenie alebo splnutie banky, ktorá nie je štátnym peňažným ústavom, sa rozhoduje v správnom konaní.⁷⁾

(5) Pri rozhodovaní o udelení povolenia podľa odseku 1 sa prihliadne na potrebu účelného usporiadania bánk a sporiteľní a ďalej na to, či banka alebo sporiteľňa po založení, rozdelení, zlúčení alebo splnutí alebo po zmene základného imania bude mať dostatočné základné imanie a pracovno-technické predpoklady pre riadny výkon svojej činnosti.

¹⁾ Zákon č. 243/1949 Zb. o účastinných spoločnostiach.
Zákon č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.
Zákon č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

²⁾ § 65 ods. 3 zákona č. 94/1988 Zb.
§ 71 ods. 1, § 72 ods. 1 písm. a) a § 73 zákona č. 90/1988 Zb.

³⁾ § 3 zákona č. 243/1949 Zb.

⁴⁾ § 64 zákona č. 94/1988 Zb.

⁵⁾ § 68 zákona č. 90/1988 Zb.

⁶⁾ Zákon č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou.

⁷⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

§ 6

Zakladateľ štátneho peňažného ústavu

- a) zabezpečuje základné imanie;
- b) vydáva zakladaciu listinu;
- c) vymenúva a odvoláva štatutárny orgán;
- d) vykonáva vo vzťahu k štátnemu peňažnému ústavu funkciu orgánu hospodárskeho riadenia za podmienok a v rozsahu ustanovenom všeobecne záväznými právnymi predpismi a v tomto postavení kontroluje hospodársku a sociálnu činnosť štátneho peňažného ústavu;
- e) potvrdzuje ročnú účtovnú závierku štátneho peňažného ústavu;
- f) rozhoduje o rozdelení, zlúčení, splynutí a zrušení štátneho peňažného ústavu.

§ 7

Zakladacia listina štátneho peňažného ústavu obsahuje najmä

- a) jeho názov, sídlo a identifikačné číslo;⁸⁾
- b) označenie „štátny peňažný ústav“;
- c) označenie zakladateľa;
- d) výšku základného imania;
- e) vymedzenie predmetu činnosti.

§ 8

(1) Štátny peňažný ústav vzniká dňom zápisu do podnikového registra. Návrh na zápis podáva zakladateľ.

(2) Vnútorne organizačné usporiadanie štátneho peňažného ústavu upravuje organizačný poriadok vydaný jeho štatutárnym orgánom.

T R E T I A Č A S Ť

ČINNOSŤ BÁNK A SPORITEĽNÍ

§ 9

(1) Banky a sporiteľne v súlade s cieľmi štátnej hospodárskej politiky podporujú rozvoj socialistického podnikania a sporivosť obyvateľstva a riadia sa im určenými záväznými výstupmi päťročného štátneho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja a ďalej menového plánu.

(2) Banky a sporiteľne

- a) prijímajú vklady od právnických a fyzických osôb;
- b) poskytujú z vlastných a zverených prostriedkov úvery právnickým osobám a pôžičky fyzickým osobám;

- c) vykonávajú tuzemský platobný a zúčtovací styk;
- d) vykonávajú zmenárenskú činnosť;
- e) na základe povolenia Štátnej banky československej prevádzkujú obchod s devizovými hodnotami presahujúci zmenárenskú činnosť a vykonávajú platobný styk so zahraničím;
- f) vykonávajú operácie s cennými papiermi;
- g) poskytujú depozitné služby.

(3) Banky a sporiteľne môžu prevádzkovať aj ďalšie činnosti v oblasti bankových obchodov a peňažných služieb uvedené v zakladacej listine alebo osobitných predpisoch.

§ 10

(1) Pre požadovaný druh bankových obchodov a peňažných služieb si právnické a fyzické osoby môžu zvoliť banku a sporiteľňu.

(2) Banky a sporiteľne si môžu zvoliť právnickú alebo fyzickú osobu, pre ktorú budú vykonávať požadované bankové obchody alebo poskytovať peňažné služby.

(3) Banka je však povinná otvoriť a viesť účet⁹⁾ právnickej osoby, ktorá o to požiada a nemá už tento účet otvorený v inej banke alebo v sporiteľni. Sporiteľňa je povinná prijímať vklady fyzickej osoby, ktorá ju o to požiada.¹⁰⁾

§ 11

(1) Banky a sporiteľne prijímajú vklady od právnických a fyzických osôb a poskytujú úvery právnickým osobám a pôžičky fyzickým osobám; tieto činnosti vykonávajú na zmluvnom základe.

(2) Úrokové sadzby z prijatých vkladov právnických osôb a z poskytnutých úverov podľa odseku 1 dojednávajú banky a sporiteľne v rámci určeného rozpätia úrokových sadzieb alebo prípustných odchýlok od sadzby úrokov z úverov, ktoré Štátna banka československá poskytuje bankám. Toto rozpätie úrokových sadzieb alebo prípustné odchýlky od uvedenej úrokovej sadzby vyhlasuje Štátna banka československá v Zbierke zákonov. Štátna banka československá môže takto vyhlásiť aj sadzbu rozhodnú pri kúpe prevoditeľných cenných papierov pred ich splatnosťou bankami a sporiteľňami.

(3) Úrokové sadzby z prijatých vkladov fyzických osôb a z pôžičiek poskytovaných bankami a sporiteľňami fyzickým osobám podľa odseku 1 vyhlási Štátna banka československá po dohode s Federálnym ministerstvom financií a ministerstvami financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky v Zbierke zákonov.

⁸⁾ Vyhláška Federálneho štatistického úradu č. 117/1972 Zb. o jednotnom číselníku organizácií v ČSSR.

⁹⁾ § 366 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 80/1989 Zb.).

¹⁰⁾ § 325 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 70/1983 Zb.).

(4) Úrokové sadzby vyhlásené podľa odsekov 2 a 3 nenahrádzajú úrokové sadzby ustanovené osobitnými predpismi.¹¹⁾

(5) Ak je banka alebo sporiteľňa povinná na základe právneho predpisu alebo záväzného výstupu päťročného štátneho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja poskytnúť úver alebo pôžičku za určených podmienok a ak jej tým vznikne majetková ujma, banka alebo sporiteľňa je oprávnená požadovať úhradu tejto ujmy zo štátneho rozpočtu, ku ktorému má odvodovú alebo daňovú povinnosť.

§ 12

Za vklady a iné majetkové hodnoty fyzických osôb uložené v štátnych peňažných ústavoch, ako aj za úroky z vkladov fyzických osôb v štátnych peňažných ústavoch ručí štát.

§ 13

Banky a sporiteľne sú povinné používať vlastné a zverené prostriedky takým spôsobom, aby zaručovali plnenie svojich záväzkov.

§ 14

(1) Okrem bánk alebo sporiteľní môže niektorú z činností uvedených v § 9 ods. 2 prevádzkovať aj iná právnická osoba popri svojej hlavnej činnosti, a to na základe povolenia udeleného jej na jej žiadosť.

(2) Povolenie na prevádzkovanie činností uvedených v § 9 ods. 2 písm. a), b), c), d) a e) udeľuje Štátna banka československá a v prípadoch uvedených v písmenách f) a g) Štátna banka československá po dohode s Federálnym ministerstvom financií v správnom konaní.⁸⁾ Pri rozhodovaní o udelení povolenia podľa odseku 1 platí obdobne ustanovenie § 5 ods. 5.

(3) Právnická osoba, ktorej bolo udelené povolenie podľa odseku 1, má ohľadne výkonu činnosti, na ktorú sa toto povolenie vzťahuje, práva a povinnosti, ktoré majú banky a sporiteľne podľa tohto zákona s výnimkou § 26.

(4) Povolenie sa nevyžaduje na vykonávanie činností uvedených

- a) v § 9 ods. 2 písm. a) a b), ak ide o používanie prostriedkov spoločných družstevných účelových fondov vytváraných podľa osobitného predpisu;¹²⁾
- b) v § 9 ods. 2 písm. c) a e) pri platobnom styku so zahraničím, ak ide o výkon týchto činností poštou.¹³⁾

(5) Právnické osoby, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosti uvedené v odseku 4 bez povolenia, majú

pri tejto činnosti práva a povinnosti, ktoré majú banky a sporiteľne podľa tohto zákona s výnimkou § 26.

Š T V R T Á Č A S Ť

HOSPODÁRENIE BÁNK A SPORITELŇÍ

§ 15

(1) Banky a sporiteľne vykonávajú svoju činnosť na základe samofinancovania, úplného chozrasčotu a svojho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Využívajú vlastné aj zverené prostriedky na svoj hospodársky rozvoj a v závislosti od výsledkov hospodárenia starajú sa aj o rozvoj svojho pracovného kolektívu.

(2) Štátne peňažné ústavy sú subjektom vzťahov k štátnemu rozpočtu a k rozpočtom národných výborov.

§ 16

(1) Banky a sporiteľne vytvárajú tieto fondy:

- a) štatutárny fond;
- b) rezervný fond;
- c) rizikový fond;
- d) fond rozvoja;
- e) fond kultúrnych a sociálnych potrieb a fond odmien podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

(2) Banky a sporiteľne si môžu vytvárať zo svojho použiteľného zisku ďalšie fondy podľa svojho uváženia.

(3) Prostriedky fondov vytvorené bankami a sporiteľňami im nemožno odňať; o ich použití rozhodujú banky a sporiteľne v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

P I A T A Č A S Ť

ŠTÁTNY DOZOR

§ 17

(1) Banky a sporiteľne podliehajú štátnemu dozoru.

(2) Štátny dozor nad činnosťou bánk vykonáva Federálne ministerstvo financií.

(3) Štátny dozor nad činnosťou sporiteľní vykonáva ministerstvo financií, cien a miezd republiky, na ktorej území má sporiteľňa sídlo.

¹¹⁾ Najmä zákonné opatrenie Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 14/1973 Zb. o poskytovaní pôžičiek so štátnym príspevkom mladým manželom v znení nariadenia vlády ČSSR č. 44/1987 Zb.

Vyhláška Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií ČSR, Ministerstva financií SSR a predsedu Štátnej banky československej č. 136/1985 Zb. o finančnej, úverovej a inej pomoci družstevnej a individuálnej bytovej výstavbe a modernizácii rodinných domčekov v osobnom vlastníctve v znení vyhlášky č. 74/1989 Zb.

¹²⁾ § 52 písm. e) a § 59 ods. 1 písm. e) zákona č. 94/1988 Zb.

¹³⁾ Zákon č. 222/1946 Zb. o pošte (poštový zákon) v znení neskorších predpisov.

§ 18

(1) Výkon štátneho dozoru zahŕňa

- a) kontrolu hospodárenia bánk a sporiteľní z hľadiska zabezpečenia plnenia ich záväzkov a z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ich hospodárenie;
- b) dozor nad tým, či banky a sporiteľne vykonávajú svoju činnosť v súlade s povolením udeleným podľa § 5 ods. 1;
- c) právo požadovať predkladanie účtovných závierok a iných dokladov o činnosti;
- d) právo zúčastniť sa na rokovaní riadiacich orgánov bánk a sporiteľní.

(2) Predmetom štátneho dozoru nie sú jednotlivé vklady fyzických osôb a pôžičky poskytované jednotlivým fyzickým osobám.

§ 19

(1) Ak pri výkone štátneho dozoru (§ 18) boli zistené závažné nedostatky, určí orgán štátneho dozoru lehotu na ich odstránenie a informuje o tom pri banke založenej ako štátny peňažný ústav, ako družstevný podnik alebo ako spoločný podnik jej zakladateľa, prípadne právnické osoby, ktoré sa podieľajú na ich založení, a pri banke založenej ako účastinná spoločnosť jej dozorný orgán.

(2) Pokiaľ neboli zistené nedostatky v určenej lehote odstránené, orgán štátneho dozoru banke alebo sporiteľni pozastaví alebo odníme v obmedzenom alebo v celom rozsahu oprávnenie na činnosť vyplývajúcu z povolenia udeleného podľa § 5 ods. 1. V tomto prípade nesmie banka alebo sporiteľňa vstupovať do právnych vzťahov v oblasti, ktorej sa rozhodnutie týka.

(3) Pri pozastavení činnosti nadobúda banka alebo sporiteľňa opäť toto oprávnenie uplynutím doby, na ktorú bolo rozhodnutie o pozastavení činnosti obmedzené, alebo dňom, keď bolo toto rozhodnutie zrušené.

Š I E S T A Č A S Ť ZÁNIK BÁNK A SPORITEĽNÍ

§ 20

(1) Štátny peňažný ústav zaniká rozdelením, zlúčením, splynutím alebo zrušením.

(2) Rozdelenie, zlúčenie, splynutie alebo zrušenie štátneho peňažného ústavu nesmie byť na ujmu jeho veriteľov a na jeho účinnosť sa vyžaduje zápis do podnikového registra.

(3) Zánik banky alebo sporiteľne založenej ako účastinná spoločnosť, družstevný podnik alebo spoločný podnik sa spravuje osobitnými predpismi.

§ 21

(1) Ak štátny peňažný ústav zaniká zlúčením alebo splynutím, prechádza jeho majetok a záväzky na preberajúci, prípadne novovzniknutý štátny peňažný ústav.

(2) Pri rozdelení štátneho peňažného ústavu rozhodne zakladateľ o prechode majetku a záväzkov na štátne peňažné ústavy, ktoré vznikli rozdelením. Ak o prechode niektorého záväzku rozdeleného štátneho peňažného ústavu nie je rozhodnuté, môže veriteľ uplatniť svoje právo voči ktorémukoľvek štátnemu peňažnému ústavu, ktorý vznikol rozdelením.

§ 22

(1) Likvidácia štátneho peňažného ústavu sa spravuje ustanoveniami § 27a až 27e Hospodárskeho zákonníka primerane.

(2) Likvidácia štátneho peňažného ústavu pri jeho predĺžení sa spravuje osobitnými predpismi.¹⁴⁾

S I E D M A Č A S Ť SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 23

(1) Na všetky bankové obchody a peňažné služby bánk a sporiteľní včítane stavov na účtoch a depozit cenných papierov sa vzťahuje bankové tajomstvo podľa odseku 2, § 24 a 25.

(2) Správy o stave na účtoch právnických osôb a o úveroch im poskytnutých možno podať týmto osobám, ich zakladateľom a s výslovným súhlasom právnickej osoby aj iným osobám. Bez tohto súhlasu možno správu podať len pri preukázaní oprávneného záujmu a len so súhlasom štatutárneho orgánu banky alebo sporiteľne, alebo ak tak všeobecne záväzný právny predpis ustanovuje.

§ 24

(1) Pri vkladoch fyzických osôb je banka a sporiteľňa povinná zachovať anonymitu vkladov aj vkladateľov vo vzťahu k tretím osobám a pri vkladoch znejúcich na doručiteľa sa zachováva anonymita vkladateľa aj vo vzťahu k banke a sporiteľni.

(2) Správu o vklade fyzickej osoby možno podať len na dopyt súdu na účely občianskeho súdneho konania¹⁵⁾ a na dopyt súdu alebo iného orgánu činného v trestnom konaní pri trestnom stíhaní¹⁶⁾ týkajúcom sa vkladu. Dopyt musí obsahovať údaje, podľa ktorých možno vklad jednoznačne identifikovať. Nedotknuté zostáva oprávnenie štátnych notárstiev podľa osobitného predpisu v konaní o dedičstve.¹⁷⁾

¹⁴⁾ § 352 až 354 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 78/1983 Zb.).

¹⁵⁾ Tretia a štvrtá časť Občianskeho súdneho poriadku.

¹⁶⁾ Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ Zákon č. 95/1963 Zb. o štátnom notárstve a o konaní pred štátnym notárstvom (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 72/1983 Zb.).

§ 25

(1) Pracovníci a funkcionári bánk a sporiteľní, ako aj pracovníci štátneho dozoru sú povinní zachovávať mlčanlivosť v služobných veciach dotýkajúcich sa obchodných záujmov bánk a sporiteľní a ich klientov.

(2) Z dôvodov uvedených v § 23 ods. 2 a § 24 ods. 2 môžu byť štatutárnym orgánom banky alebo sporiteľne od tejto povinnosti oslobodení.

(3) Povinnosť zachovávať mlčanlivosť trvá aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo výkonu funkcie.

§ 26

Banky a sporiteľne sú povinné ročne zverejňovať svoje účtovné závierky a správy k nim.

Ô S M A Č A S Ť

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

(1) Živnostenská banka, n. p., Investičná banka, štátny peňažný ústav, Česká štátna sporiteľňa a Slovenská štátna sporiteľňa, ktoré boli zriadené príslušnými právnymi predpismi zrušovanými podľa § 31 sa od nadobudnutia účinnosti tohto zákona považujú za štátne peňažné ústavy založené podľa tohto zákona a vykonávajú naďalej svoju činnosť podľa jeho ustanovení. Takisto ich zánik sa spravuje týmto zákonom.

- (2) Práva a povinnosti zakladateľa má vo vzťahu
- k Investičnej banke Federálne ministerstvo financií a pri ich výkone postupuje spôsobom dohodnutým s ministerstvami financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky,
 - k Živnostenskej banke, n. p. Štátna banka československá,
 - k Českej štátnej sporiteľni Ministerstvo financií cien a miezd Českej socialistickej republiky,
 - k Slovenskej štátnej sporiteľni Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky.

§ 28

(1) Do vyhlásenia úrokových sadziieb podľa § 11 ods. 2 a 3 platia úrokové sadzby ustanovené podľa doterajších predpisov.¹⁸⁾

(2) Ustanovenie § 11 ods. 5 sa použije na prípady, keď právny predpis alebo záväzný výstup

päťročného štátneho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja ustanovujúci podmienky úveru alebo pôžičky je vydaný po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 29

(1) Vláda Československej socialistickej republiky upraví nariadením finančné hospodárenie štátnych peňažných ústavov.

(2) Federálne ministerstvo financií upraví všeobecne záväzným právnym predpisom financovanie spoločenskej spotreby v štátnych peňažných ústavoch.

§ 30

Slovenská Tatrabanka, n. p. sa od nadobudnutia účinnosti tohto zákona považuje za štátny peňažný ústav založený podľa tohto zákona. Federálne ministerstvo financií určí, kto bude mať práva a povinnosti jej zakladateľa.

§ 31

Zrušujú sa:

- zákona č. 181/1948 Zb. o organizácii peňažníctva,
- zákon č. 84/1952 Zb. o organizácii peňažníctva,
- zákon č. 72/1967 Zb. o Štátnej sporiteľni v znení zákona č. 163/1968 Zb.,
- zákon č. 183/1948 Zb. o Investičnej banke v znení zákonov č. 61/1950 Zb. a č. 84/1952 Zb.,
- nariadenie ministra financií č. 223/1948 Zb. o začatí činnosti Investičnej banky,
- vyhláška Ministerstva financií č. 36/1956 Zb. o úprave niektorých pomerov Živnostenskej banky,
- zákon č. 38/1948 Zb. o Národnej banke československej v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 182/1948 Zb., ktorým sa rozširuje pôsobnosť a mení právna povaha Poštovej sporiteľne, v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 43/1948 Zb. o poľnohospodárskom úvere v znení neskorších predpisov,
- vyhláška ministra financií č. 516/1949 Ú. 1. o poľnohospodárskych úveroch (slov. č. 527/1949 Ú. v.).

§ 32

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Čalfa v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64 ústavného zákona o československej federácii

Kukrál v. r.

¹⁸⁾ Vyhláška Ministerstva financií č. 47/1964 Zb. o peňažných službách občanom v znení neskorších predpisov.

159

Z Á K O N

z 13. decembra 1989,

ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, zákon o prečinoch a Trestný poriadok

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Č l á n o k I

Trestný zákon č. 140/1961 Zb. v znení zákonov č. 120/1962 Zb., č. 53/1963 Zb., č. 56/1965 Zb., č. 81/1966 Zb., č. 148/1969 Zb., č. 45/1973 Zb., č. 43/1980 Zb. a zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 10/1989 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 101 včítane nadpisu sa vypúšťa.

2. § 109 včítane nadpisu znie:

„§ 109**Nedovolené prekročenie štátnych hraníc**

(1) Kto prekročí štátne hranice za použitia násilia alebo hrozby bezprostredného násilia, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov alebo prepadnutím majetku.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov alebo prepadnutím majetku sa páchatel' potresce ak,

- a) čin uvedený v odseku 1 zorganizuje,
- b) spácha taký čin, hoci mu ako československému občanovi bolo osobitne uložené uchovávanie štátneho tajomstva,
- c) spôsobí takým činom ťažkú ujmu na zdraví alebo iný obzvlášť závažný následok, alebo
- d) spácha taký čin za brannej pohotovosti štátu.

(3) Odňatím slobody na osem až pätnásť rokov alebo prepadnutím majetku sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí smrť.“.

3. § 110 včítane nadpisu sa vypúšťa.

4. V § 156a sa slová „jeden rok“ nahrádzajú slovami „šesť mesiacov“.

5. Za § 169 sa vkladá nový § 169a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 169a**Zasahovanie do nezávislosti súdu**

(1) Kto pôsobí na sudcu, aby porušil svoje povinnosti v konaní pred súdom, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky alebo nápravným opatrením.

(2) Odňatím slobody na tri roky až desať rokov sa páchatel' potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle

- a) zadovážiť sebe alebo inému značný prospech, alebo
- b) spôsobiť značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.“.

6. § 178 včítane nadpisu sa vypúšťa.

7. Za § 181 sa vkladajú nové § 181a a 181b, ktoré včítane spoločného nadpisu znejú:

„Ohrozenie životného prostredia**§ 181a**

(1) Kto vážne ohrozí životné prostredie tým, že poruší osobitné predpisy o tvorbe a ochrane životného prostredia týkajúce sa ovzdušia, vôd, pôdy, ochrany živočíchov alebo rastlín alebo zaobchádzania s jadrovými alebo rádioaktívnymi, toxickými alebo nebezpečnými biologickými materiálmi (ohrozenie životného prostredia), potresce sa odňatím slobody až na tri roky alebo nápravným opatrením alebo zákazom činnosti.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až šesť rokov sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potresce, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.

§ 181b

(1) Kto z nedbanlivosti vážne ohrozí životné prostredie (§ 181a ods. 1), potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo nápravným opatrením alebo zákazom činnosti alebo peňažným trestom.

(2) Odňatím slobody až na tri roky alebo nápravným opatrením alebo zákazom činnosti sa páchatel' potresce,

- a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 preto, že porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uloženú mu podľa zákona, alebo
- b) ak takým činom spôsobí na životnom prostredí značnú ujmu.

(3) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 2 písm. a) na životnom prostredí ujmu veľkého rozsahu.“.

8. § 203 včítane nadpisu znie:

„§ 203

Priživníctvo

Kto sa sústavne vyhýba poctivej práci a prostriedky na obživu si zadovážuje nekalým spôsobom, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.“.

9. § 211 včítane nadpisu sa vypúšťa.

Č l á n o k I I

Zákon č. 150/1969 Zb. o prečinoch v znení zákona č. 46/1973 Zb. a zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 10/1989 Zb. sa mení takto:

V § 6 sa slová „šesť mesiacov“ nahrádzajú slovami „tri mesiace“, suma „20 000,- Kčs“ sa nahrádza sumou „5000,- Kčs“ a ustanovenie písmena c) sa vypúšťa.

Č l á n o k I I I

Prechodné ustanovenia

1. Trest právoplatne uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý nie je trestným činom ani prečinom podľa tohto zákona, sa nevykoná; ustanovenie Trestného zákona o súhrnnom treste sa v takom prípade nepoužije. Ak za taký trestný čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, súd trest pomerne skráti. Pritom prihliadne na vzájomný pomer závažnosti činu, ktorý od účinnosti tohto zákona nie je trestným činom ani prečinom, a ostatných činov.

2. Trest právoplatne uložený po nadobudnutí účinnosti zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia Československej socialistickej republiky č. 10/1989 Zb. za trestný čin sťažovania výkonu právomoci verejného činiteľa podľa § 156a Trestného zákona súd pomerne skráti. Pritom prihliadne na vzájomný pomer hornej hranice trestu odňatia slobody pred nadobudnutím a po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za tento čin a zbíhajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Č l á n o k I V

Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdom (trestný poriadok) v znení zákonov č. 57/1965

Zb., č. 58/1969 Zb., č. 149/1969 Zb., č. 48/1973 Zb., č. 29/1978 Zb. a č. 43/1980 Zb. sa mení takto:

§ 71 včítane nadpisu znie:

„Trvanie väzby

§ 71

(1) Väzba v prípravnom konaní môže trvať vždy len nevyhnutne potrebnú dobu (§ 72). Ak by väzba presiahla dva mesiace a hrozí nebezpečenstvo, že by prepustením na slobodu mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže nadriadený prokurátor predĺžiť túto lehotu vždy najdlhšie o jeden mesiac, najviac však na jeden rok. Nad túto lehotu môže vždy najdlhšie o jeden mesiac väzbu predĺžiť iba generálny prokurátor Československej socialistickej republiky. Pri predlžovaní väzby je prokurátor povinný urobiť všetky opatrenia na urýchlenie trestného konania. Väzba v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dva roky; ak v tejto lehote nie je podaná obžaloba, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(2) Celková väzba v trestnom konaní nesmie presiahnuť hornú hranicu trestnej sadzby odňatia slobody ustanovenej na čin, pre ktorý je obvinený vo väzbe. Ak v tejto lehote nie je trestné stíhanie skončené, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(3) Lehoty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa počítajú odo dňa, keď došlo k obmedzeniu osobnej slobody obvineného.

(4) Do plynutia lehôt podľa odsekov 1 a 2 sa nezapočítava doba, po ktorú sa obvinený nemohol zúčastniť na úkonoch trestného stíhania v dôsledku toho, že si úmyselne spôsobil ujmu na zdraví. Rozhodnutie o tom robí prokurátor, v konaní pred súdom predseda senátu. Proti rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, o ktorej v prípravnom konaní rozhoduje súd, v ktorého obvode je prokurátor činný, v konaní pred súdom nadriadený súd.

(5) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane na trvanie väzby, o ktorej bolo rozhodnuté podľa § 275 ods. 3 alebo § 287; dĺžka jej trvania sa však posudzuje samostatne a nezávisle na väzbe v pôvodnom konaní a včítane predĺženia môže byť najviac jeden rok.“.

Č l á n o k V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. februárom 1990, s výnimkou článku I bodu 4, článku II a III, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia.

Čalfa v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64 ústavného zákona o československej federácii

Kukrál v. r.

160

Z Á K O N

z 13. decembra 1989,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 až 6 znejú:

„§ 1

Banícke organizácie poskytujú pracujúcim v baniectve na zmiernenie hmotných a sociálnych dôsledkov spojených so zmenou zamestnania alebo s uvoľnením na výkon verejnej funkcie ako sociálnu dávku osobitný príspevok baníkom (ďalej len „osobitný príspevok“).

Podmienky nároku

§ 2

(1) Nárok na osobitný príspevok má pracujúci, ktorý pre dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície alebo ohrozenie chorobou z povolania z doterajšieho zamestnania I. pracovnej kategórie v baniectve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach¹⁾

- bol prevedený na inú, menej rizikóvu prácu v podzemí hlbinných baní,
- bol prevedený na inú prácu mimo podzemia hlbinných baní, alebo
- skončil pracovný pomer k organizácii, v ktorej vykonával uvedené zamestnanie.

(2) Nárok na osobitný príspevok má aj pracujúci, ktorý po dosiahnutí najvyššej prípustnej expozície alebo zistení ohrozenia chorobou z povolania bol zo zamestnania uvedeného v odseku 1 uvoľnený na výkon verejnej funkcie.

(3) Nárok na osobitný príspevok má aj pracujúci, ktorý bol zamestnaný spolu najmenej 15 rokov v zamestnaní uvedenom v odseku 1, dosiahol za

jeho trvania vek aspoň 50 rokov a prestal ho vykonávať.

(4) Nárok na osobitný príspevok má aj pracujúci, ktorý z dôvodu uskutočňovania útlmového programu schváleného príslušnou vládou

- prešiel zo zamestnania uvedeného v odseku 1, v ktorom bol zamestnaný spolu viac ako 3 roky, do zamestnania mimo podzemia hlbinných baní,
- prešiel z iného zamestnania I. pracovnej kategórie v baniectve vykonávaného pod zemou v hlbinných baniach,²⁾ v ktorom bol zamestnaný spolu najmenej päť rokov, do zamestnania, z ktorého nevzniká nárok na osobitný príspevok, alebo
- prešiel do zamestnania I. pracovnej kategórie pri úprave a konečnom spracovaní uránovej rudy,³⁾ v ktorom bol zamestnaný spolu najmenej päť rokov, do zamestnania, z ktorého nevzniká nárok na osobitný príspevok.

§ 3

Osobitný príspevok nepatrí, ak

- sa pracujúcemu vypláca starobný alebo invalidný dôchodok, a ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 1 až 3, tiež, ak sa mu vypláca vo vyššej alebo rovnakej výške čiastočný invalidný dôchodok,
- pracujúcemu vypláca organizácia mzdové vyrovnania⁴⁾ alebo doplatok do priemerného zárobku;⁵⁾ osobitný príspevok však popri mzdovom vyrovnaní alebo doplatku do priemerného zárobku patrí, pokiaľ ho pracujúci poberá ku dňu vzniku nároku na mzdové vyrovnanie alebo doplatok do priemerného zárobku,
- pracujúci nie je zamestnaný po dobu dlhšiu ako dva mesiace; do tejto doby sa nezapočítava doba, po ktorú sa pracujúcemu vypláca nemocenské alebo po ktorú je vedený v evidencii národného výboru ako uchádzač o zamestnanie; za zamestnanie sa pritom považuje pracovná činnosť zakladajúca účasť na dôchodkovom zabezpečení,

¹⁾ § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Príloha č. 2 nariadenia vlády ČSSR č. 117/1988 Zb. o zaraďovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia.

²⁾ § 14 ods. 2 písm. b) zákona o sociálnom zabezpečení.

³⁾ § 14 ods. 2 písm. h) zákona o sociálnom zabezpečení.

⁴⁾ § 10 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 102/1987 Zb. o pracovnom uplatnení a hmotnom zabezpečení pracovníkov v baniectve trvale nespôsobilých na doterajšiu prácu.

§ 12 a nasl. vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 19. decembra 1989 o zabezpečení pracovníkov pri organizačných zmenách a občanov pred nástupom do práce.

⁵⁾ § 115 ods. 7 Zákonníka práce.

§ 10 ods. 6 vyhlášky č. 102/1987 Zb.

- d) pracujúci
1. znovu vykonáva rizikovú prácu v zamestnaní uvedenom v § 2 ods. 1 ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 1 alebo 2,
 2. je zamestnaný v zamestnaní uvedenom v § 2 ods. 1, ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4 písm. a),
 3. je zamestnaný v zamestnaní, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok, ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 3 alebo § 2 ods. 4 písm. b) alebo c),
- e) pracujúci dosiahol vek 60 rokov.

§ 4

(1) Najvyššiu prípustnú expozíciu pre práce na jednotlivých pracoviskách v podzemí hlbinných baní určí záväzný posudok príslušného orgánu hygienickej služby. Zaradovanie prác do kategórie rizika a sledovanie expozície u jednotlivých pracujúcich v podzemí hlbinných baní vykonávajú organizácie podľa tohto záväzného posudku.

(2) Menej rizikovou prácou v podzemí hlbinných baní sa rozumie práca,

- a) ktorá je podľa posudku príslušného orgánu hygienickej služby zaradená do kategórie prác nepresahujúcich nízku mieru rizika, ak ide o prevedenie pre dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície, alebo
- b) pri ktorej pracujúci nie je vystavený riziku, ktoré viedlo k ohrozeniu chorobou z povolania, ak ide o prevedenie pre ohrozenie chorobou z povolania na základe lekárskeho posudku, príslušného orgánu štátnej zdravotníckej správy.

(3) Zamestnaním mimo podzemia hlbinných baní sa rozumie iné zamestnanie, než sú zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach¹⁾ a ostatné zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve vykonávané pod zemou v hlbinných baniach.²⁾

(4) Zamestnania zaradené do I. pracovnej kategórie sa na účely poskytovania osobitného príspevku hodnotia za podmienok ustanovených predpismi o sociálnom zabezpečení.⁶⁾

§ 5

Výška a doba poskytovaného osobitného príspevku

(1) Výška osobitného príspevku je, pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak,

- a) 1900,- Kčs mesačne,
- b) 1500,- Kčs mesačne v prípadoch uvedených v § 2 ods. 1 písm. a).

(2) Pracujúcemu uvedenému v § 2 ods. 4 písm. a) sa poskytuje osobitný príspevok v sume 1900 korún mesačne po dobu

- a) troch mesiacov, ak bol zamestnaný spolu menej ako päť rokov v zamestnaní uvedenom v § 2 ods. 1,
- b) šesť mesiacov, ak bol zamestnaný spolu päť rokov v zamestnaní uvedenom v § 2 ods. 1; doba poskytovania osobitného príspevku sa predlžuje o tri mesiace za každý ďalší rok zamestnania, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok, najviac však o 30 mesiacov.

(3) Pracujúcemu uvedenému v § 2 ods. 4 písm. a), ktorý bol ku dňu prechodu do iného zamestnania rubačom, lámačom, razičom alebo hľbičom, sa poskytuje osobitný príspevok v sume 1900,- Kčs mesačne po dobu

- a) piatich mesiacov, ak bol zamestnaný spolu menej ako päť rokov v zamestnaní uvedenom v § 2 ods. 1,
- b) 16 mesiacov, ak bol zamestnaný spolu päť rokov v zamestnaní uvedenom v § 2 ods. 1; doba poskytovania osobitného príspevku sa predlžuje o tri mesiace za každý ďalší rok zamestnania, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok, najviac však o 30 mesiacov.

(4) Pracujúcemu uvedenému v § 2 ods. 4 písm. b) a c) sa poskytuje osobitný príspevok v sume 1500,- Kčs mesačne po dobu troch mesiacov, ak bol zamestnaný spolu päť rokov v zamestnaní, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok; doba poskytovania osobitného príspevku sa predlžuje o tri mesiace za každý ďalší rok zamestnania, z ktorého vzniká nárok na osobitný príspevok, najviac však o 30 mesiacov.

(5) Ako osobitný príspevok patrí popri mzdovom vyrovnaní alebo doplatku do priemerného zárobku, poskytuje sa v nezmenenej výške.

(6) Ak osobitný príspevok patrí popri čiastočnom invalidnom dôchodku, poskytuje sa vo výške

- a) rozdielu medzi oboma dávkami, ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 1 až 3,
- b) jednej polovice, ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4.

(7) Ak pracujúci spĺňa podmienky nároku na osobitný príspevok, prípadne na jeho výplatu len po časť mesiaca alebo ak sa výška osobitného príspevku v priebehu mesiaca zmení, sumy uvedené v predchádzajúcich odsekoch sa pomerne upravujú; pritom denná suma osobitného príspevku je jedna tridsatina príslušnej mesačnej sumy a výsledná výška dávky sa zaokrúhli na celé koruny hore.

(8) Vláda Československej socialistickej republiky môže nariadením zvýšiť mesačné sumy osobitného príspevku v závislosti od zmien, ktoré nastali vo

⁶⁾ § 8, 14, § 15 ods. 2 až 5 a § 16 zákona o sociálnom zabezpečení. Nariadenie vlády ČSSR č. 117/1988 Zb.

vývoji mzdovej úrovne alebo vo výške dávok dôchodkového zabezpečovania.

§ 6

Uplatnenie nároku

(1) Nárok na osobitný príspevok uplatňuje pracujúci písomnou žiadosťou v organizácii, v ktorej naposledy vykonával pred zmenou alebo skončením zamestnania podľa § 2 zamestnanie, z ktorého vzniká nárok na túto sociálnu dávku.

(2) Organizácia je povinná do dvoch mesiacov po doručení žiadosti doručiť do vlastných rúk žiadateľa písomné oznámenie o tom, či mu bol osobitný príspevok priznaný alebo nie; pred posúdením žiadosti je povinná zaobstarať si všetky potrebné podklady.

(3) Oznámenie organizácie o priznaní osobitného príspevku musí obsahovať údaj, od kedy sa osobitný príspevok priznáva, jeho výšku, dôvody priznania a deň splatnosti, a ak ide o osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4, aj dobu jeho poskytovania; oznámenie o nepriznaní osobitného príspevku musí obsahovať dôvody, prečo osobitný príspevok nepatrí. Oznámenie musí vždy obsahovať poučenie o možnosti obrátiť sa na súd.“

2. V § 7, 9, 12, § 13 ods. 2, § 14 a § 17 ods. 1 sa vypúšťa slovo „banická“.

3. § 8 znie:

„§ 8

Výplata

(1) Osobitný príspevok vypláca organizácia uvedená v § 6 ods. 1 mesačne pozadu.

(2) Pri súbehu nárokov na osobitný príspevok podľa § 2 ods. 1 až 3 a na osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4 sa osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4 vypláca vo výške jednej polovice súm uvedených v § 5 ods. 2 až 4. Pri súbehu nárokov na osobitné príspevky podľa § 2 ods. 4 sa vypláca len osobitný príspevok, na ktorý vznikol nárok skôr; doba poskytovania ďalšieho osobitného príspevku sa kráti o dobu, po ktorú trval súbeh nárokov.

(3) Osobitný príspevok sa nevypláca po dobu pobytu oprávneného v cudzine. Po návrate z cudziny sa osobitný príspevok doplatí, najdlhšie však za dobu jedného roka odo dňa, keď oprávnený oznámi organizácii návrat z cudziny.

(4) Osobitný príspevok nepodlieha dani.“

4. V § 11 ods. 3 a 4, § 12 a 15 sa vypúšťa slovo „banickej“.

5. § 13 ods. 1 včítane nadpisu znie:

„§ 13

Povinnosti požívateľov a organizácií

(1) Požívateľ osobitného príspevku je povinný ohlásiť organizácii, ktorá mu osobitný príspevok

vypláca do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodných pre trvanie nároku na osobitný príspevok, jeho výšku a výplatu (§ 3, 5 a § 8 ods. 2 a 3). Ak nesplnil túto povinnosť alebo inak vedome spôsobil, že osobitný príspevok bol vyplatený neprávom alebo v nesprávnej výške, je povinný osobitný príspevok alebo jeho časť vrátiť odo dňa, od ktorého nepatrí vôbec alebo od ktorého patrilo v nižšej výške; ak uplatňuje nárok na ďalší osobitný príspevok, je povinný ohlásiť organizácii, v ktorej tento nárok uplatňuje, aj skutočnosť, že poberá osobitný príspevok od inej organizácie.“

6. V § 14 sa za slovo „výške“ vkladajú slová „a dobe poskytovania“.

7. V § 15 sa slová „ministerstiev práce“ nahrádzajú slovami „ministerstiev zdravotníctva“.

8. V § 16 sa vypúšťa odsek 2; zároveň sa zrušuje číslovanie odsekov.

9. V § 17 ods. 1 sa slová „banické zamestnanie“ nahrádzajú slovami „zamestnanie uvedené v § 2 ods. 1“.

10. Za § 17 sa vkladá nový § 17a, ktorý znie:

„§ 17a

Na účely náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania sa na osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4 neprihliada.“

Čl. II

1. Osobitný príspevok podľa § 2 ods. 4 patrí, ak podmienky jeho priznania boli splnené po 31. decembri 1989.

2. Pre nárok na osobitný príspevok sa započítavajú i doby zamestnania pred 1. januárom 1990 od začiatku ich preukázaného výkonu.

3. Ak pracujúcemu nevznikol alebo zanikol v dobe pred 1. januárom 1990 nárok na osobitný príspevok len preto, že mu bol vyplácaný čiastočný invalidný dôchodok, osobitný príspevok patrí najskôr od 1. januára 1990, pokiaľ sú k tomuto dňu splnené aj ostatné podmienky nároku, a to vo výške a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Čl. III

Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásilo úplné znenie zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných týmto zákonom.

Čl. IV

Zrušuje sa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 1/1989 Zb. o zvýšení osobitného príspevku baníkom.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Čalfa v. r.
aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64
ústavného zákona o československej federácii

Kukrál v. r.

OZNÁMENIE O VYDANÍ VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Federálne ministerstvo financií

vydalo podľa § 123 ods. 2 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 188/1988 Zb. (úplné znenie zákon č. 52/1989 Zb.) po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí a Ústredným výborom Odborového zväzu pracovníkov štátnych orgánov, peňažníctva a zahraničného obchodu **výnos** z 1. decembra 1989 č. VIII/2-20 391/89 **o odmeňovaní odborných pracovníkov Investičnej banky.**

Výnos sa vzťahuje na odborných pracovníkov Investičnej banky a nadobúda účinnosť 1. januárom 1990. Výnos dostala Investičná banka, na ktorej pracovníkov sa vzťahuje. Možno doň nazrieť v Investičnej banke, na Federálnom ministerstve financií a na Federálnom ministerstve práce a sociálnych vecí.

Federálne ministerstvo národnej obrany

vydalo podľa § 123 ods. 2 Zákonníka práce po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí a Ústredným výborom Odborového zväzu pracovníkov ČSLA **výnos** č. 2/1989 zo 4. decembra 1979 **o platnosti mzdových predpisov vydaných pre bývalé výrobné hospodárske organizácie v pôsobnosti Federálneho ministerstva národnej obrany.**

Výnos nadobúda účinnosť 1. januárom 1990 a je uverejnený v Zbierke mzdových výnosov Federálneho ministerstva národnej obrany čiastka 2/1989 a možno doň nazrieť na Federálnom ministerstve národnej obrany.

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí

vydalo podľa § 123 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 188/1988 Zb. (úplné znenie č. 52/1989 Zb.) po dohode s Ústrednou radou odborov **výnos** z 25. októbra 1989 č. 223-11255-5150, **ktorým sa mení a dopĺňa úprava** ústredného riaditeľa Československého filmu z 1. septembra 1983 č. 53 **o odmeňovaní robotníkov v organizáciách Československého filmu** v znení úpravy z 27. februára 1986 č. 57.

Výnosom sa novo upravuje rozsah platnosti, poskytovanie príplatku cez soboty a nedele a uplatňovanie stupníc mzdových taríf. Výnos nadobúda účinnosť 1. decembrom 1989.

Výnos bol zaslaný ústrednému riaditeľstvu Československého filmu, ministerstvám financií, cien a miezd republik a krajským národným výborom, na ktorých možno doň nazrieť.

Ministerstvo financií, cen a miezd České socialistické republiky

vydalo podľa § 123 2 zákoníku práce, ve znění zákona č. 188/1988 Sb., v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, Českou odborovou radou a Českým svazem výrobních družstev, **výnos** ze dne 30. 10. 1989 č. j. 181/17 547/89, **kterým se mění a doplňuje výnos** ze dne 26. června 1989 č. j. 18/5 909/89 **o usměrňování mzdových prostředků ve výrobních družstvech.**

Tento výnos se vztahuje na výrobní družstva sdružená do Českého svazu výrobních družstev.

Výnos nabude účinnosti dnem 1. 11. 1989.

Výnos byl zaslán všem výrobním družstvům sdruženým do Českého svazu výrobních družstev a lze u nich a u Českého svazu výrobních družstev do něj nahlédnout.

Ministerstvo financií, cen a mezd České socialistické republiky

vydalo v dohode s ministerstvom spravodlnosti České socialistické republiky podle § 41 odst. 3 písm. a) zákona České národní rady č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích, **výnos o osvobození od notářských poplatků za úkony** č. j. 153/17 282/1989 ze dne 28. září 1989.

Podle tohoto výnosu budou postupovat státní notářství - v České socialistické republice u všech návrhů na registraci smlouvy o omezení převodu nemovitosti uzavřené v souvislosti s poskytnutím státního příspěvku na individuální bytovou výstavbu podle zvláštního předpisu podaných po 1. červenci 1989. Výnos nabývá účinnosti dnem oznámení ve Sbírce zákonů.

Výnos bude publikován ve Finančním zpravodaji č. 8-9/1989. Lze do něj nahlédnout na finančních správách v České socialistické republice a na ministerstvu financií, cen a mezd České socialistické republiky.

Ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky

vydalo podle § 176 odst. 4 zákoníku práce, ve znění zákona č. 188/1988 Sb., v dohode s ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky a českými výbory Odborového svazu pracovníků místního hospodářství a Odborového svazu pracovníků dopravy a silničního hospodářství **výnos** ze dne 20. 11. 1989 č. j. MH/1-15810/1770/89, SD/1R-7857/89, **kterým se vydávají zásady pro vymezení okruhu prací, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření písemné dohody o hmotné odpovědnosti.**

Výnos, který nabývá účinnosti od 1. ledna 1990, se vztahuje na organizace místního hospodářství, dopravy, silničního hospodářství a automobilového opravárenství a České socialistické republiky založené nebo řízené ministerstvem vnitra a životního prostředí České socialistické republiky nebo národními výbory a na jejich pracovníky.

Výnos bude uveřejněn v Provozním zpravodajství, orgánu ministerstva vnitra a životního prostředí, České socialistické republiky pro místní hospodářství a ve Věstníku vlády ČSR pro národní výbory. Lze do něj nahlédnout na ministerstvu vnitra a životního prostředí České socialistické republiky - správě pro místní hospodářství a dopravě pro dopravu, na odborech místního hospodářství a dopravy krajských národních výborů, Národního výboru hlavního města Prahy a v organizacích místního hospodářství, dopravy, silničního hospodářství a automobilového opravárenství.

Účinnost pozbyly směrnice Ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství č. j. VI/1291/65 ze dne 9. 11. 1965 (reg. v částce 31/1966 Sb.).

Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky

vydalo podľa § 23 ods. 1, § 123 ods. 2 a § 272 ods. 3 Zákonníka práce po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Slovenskou odborovou radou a Slovenským zväzom výrobných družstiev **výnos** zo dňa 1. augusta 1989 č. 5/486/89 **o usmerňovaní mzdových prostriedkov vo výrobných družstvách v Slovenskej socialistickej republike.**

Výnos sa vzťahuje na výrobné družstvá združené v Slovenskom zväze výrobných družstiev. Stanovuje spôsoby usmerňovania mzdových prostriedkov, hodnotenia vývoja miezd, pravidiel tvorby a čerpania fondu odmien a opatrenia pri prekročení mzdových prostriedkov.

Výnosom sa zrušujú smernice Slovenského zväzu výrobných družstiev o usmerňovaní mzdových prostriedkov vo výrobných družstvách, schválené predstavenstvom Slovenského zväzu výrobných družstiev dňa 29. marca 1988 uznesením č. 74, uverejnené vo Vestníku Slovenského zväzu výrobných družstiev č. 6/1988 por. č. 34.

Výnos nadobúda účinnosť dňom uverejnenia oznámenia o jeho vydaní v Zbierke zákonov. Bude uverejnený vo Vestníku Slovenského zväzu výrobných družstiev. Do výnosu možno nazrieť na Ministerstve financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky a na Slovenskom zväze výrobných družstiev.

Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky

vydalo podľa § 41 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 139/1984 Zb. o notárskych poplatkoch po dohode s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky **výnos** zo 14. augusta 1989 č. 71/1 710/1989 **o oslobodení osobných počítačov a mikropočítačov od notárskeho poplatku z darovania.**

Výnosom sa oslobodzujú od notárskeho poplatku z darovania osobné počítače, mikropočítače, príslušenstvo a súčasti osobných počítačov a mikropočítačov, ktoré sú podľa § 5 vyhlášky Federálneho ministerstva zahraničného obchodu č. 84/1989 Zb. o colných úľavách pri dovoze niektorých druhov neobchodného tovaru oslobodené od cla.

Výnos nadobúda účinnosť dňom uverejnenia oznámenia o jeho vydaní v Zbierke zákonov a platí do 31. decembra 1991. Výnos bude uverejnený vo Finančnom spravodajcovi č. 8-9 z roku 1989. Možno do neho nazrieť na Ministerstve financií, cien a miezd SSR, na Ministerstve spravodlivosti SSR, na krajských finančných správach a štátnych notárstvach v Slovenskej socialistickej republike.

Ministerstvo obchodu a cestovného ruchu Slovenskej socialistickej republiky

podľa § 123 ods. 2 Zákonníka práce v znení zákona č. 188/1988 Zb. a po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Ministerstvom financií, cien a miezd SSR a Slovenským výborom Odborového zväzu pracovníkov obchodu vydalo **výnos** MOCR SSR z 31. marca 1989 č. 134/89-21 **o odmeňovaní pracovníkov a usmerňovaní mzdových prostriedkov v spoločných podnikoch vo vnútornom obchode a cestovnom ruchu SSR.**

Výnos upravuje odchýlky o odmeňovaní technicko-hospodárskych pracovníkov v spoločnom podniku založenom podľa uznesenia vlády ČSSR z 22. 8. 1985 č. 187 o zakladaní a činnosti spoločných podnikov čl. subjektov a subjektov z nesocialistických štátov od všeobecne záväznej právnej úpravy obsiahnutej v úprave FMPSV č. 51-12430-3156 z 12. septembra 1984 (reg. v čiastke 22/1984 Zb.). Výnos ďalej upravuje poskytovanie jednorazových odmien členom riadiacich a revíznych orgánov spoločných podnikov, odchýlky pri priznávaní odmien vedúcim a ostatným pracovníkom týchto organizácií, ako aj odchýlky pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v spoločných podnikoch od všeobecne záväznej právnej úpravy.

Výnos nadobudol účinnosť 1. aprílom 1989 a je uverejnený vo Vestníku MOCR SSR v čiastke 4/1989 pod. poradovým číslom 13.

Do úpravy možno nazrieť na Ministerstve obchodu a cestovného ruchu SSR.